

«УНІВЕРСИТЕТ «КРОК»
Кафедра національної економіки та фінансів

Дроздова Ксенія Вікторівна

УДК 658.14:336:64

Дипломна робота
«Управління фінансовими ресурсами підприємства»

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

Дипломна робота містить результати власних доробок. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

К.В. Дроздова

Науковий керівник

Румик Ігор Іванович
д.е.н., професор

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ.....	5
1.1. Сутність фінансових ресурсів та джерела їх формування	5
1.2. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємства	10
1.3. Методика визначення ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємства.....	19
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ НА ПАТ «КИЇВПРОЕКТ» ТА НАПРЯМИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ	28
2.1. Загальна техніко-економічна характеристика ПАТ «Київпроект».....	28
2.2. Оцінка стану та динаміки фінансових ресурсів	36
2.3. Аналіз формування та використання фінансових ресурсів товариства ...	48
2.4. Оцінка економічної ефективності запропонованих напрямів удосконалення управління фінансовими ресурсами ПАТ «Київпроект»	69
ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83
ДОДАТКИ.....	89

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Функціонування підприємства супроводжується безперервним кругообігом коштів, який здійснюється у формах витрат ресурсів і одержання доходів, їх розподілу і використання. Водночас визначаються джерела фінансових ресурсів, напрями і форми фінансування, оптимізується структура капіталу, проводяться розрахунки з постачальниками матеріально-технічних ресурсів, покупцями продукції, державними органами з сплати податків, персоналом підприємства тощо. Всі ці грошові відносини складають зміст фінансової діяльності підприємства, в якій найважливішу роль виконують фінансові ресурси.

Аналіз наукових праць з проблематики дослідження. Питання фінансового забезпечення, формування і використання фінансових ресурсів підприємств широко обговорюються в науковій літературі. Зазначені проблеми досить ґрунтовно висвітлюються в роботах І. Бродської, П. Гаврилко, В. Грушка, О. Гудзь, І. Кириленка, С. Ксьондз, С. Плетенецької, І. Румика, П. Саблука, І. Сіліної, Б. Супіханова та багатьох інших учених. Однак, на сьогодні на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки ще залишається низка дискусійних питань, які потребують подальших досліджень.

Мета роботи – дослідження теоретичної сутності та розробка заходів щодо вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства.

Для виконання поставленої мети необхідно виконати **завдання:**

- визначити сутність фінансових ресурсів та джерела їх формування;
- розглянути особливості управління фінансовими ресурсами підприємства;
- розглянути методикау визначення ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємства;
- дати загальну техніко-економічну характеристику ПАТ «Київпроект»;
- провести оцінку стану та динаміки фінансових ресурсів;

- проаналізувати формування та використання фінансових ресурсів підприємства;

- провести оцінку економічної ефективності запропонованих напрямів удосконалення управління фінансовими ресурсами ПАТ «Київпроект».

Об'єкт дослідження – фінансові ресурси будівельного підприємства ПАТ «Київпроект».

Предмет дослідження – особливості управління фінансовими ресурсами досліджуваного товариства.

Практичне значення здобутих результатів – визначено застосування системи управління економічною безпекою, для якісного управління фінансовими ресурсами.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження були апробовані в роботі двох Міжнародних студентських наукових конференцій: «Цифровізація науки та сучасні тренди її розвитку» (11 листопада 2022 року, м. Умань) та «Розвиток суспільства та науки в умовах цифрової трансформації» (16 грудня 2022 року, м. Луцьк).

Наукова новизна одержаних результатів. Наукова новизна полягає у поглибленні теоретико-методичних і практичних рекомендацій в покращенні управління фінансовими ресурсами підприємства, що дозволить підвищити кінцеві результати діяльності підприємства.

Методи дослідження. Застосовувались методи: монографічний – при вивченні літературних джерел, практики управління фінансовими ресурсами підприємства; теоретичного узагальнення, порівняння та аналогії – для розкриття сутності поняття «фінансові ресурси». Також наукової абстракції, аналізу, синтезу, індукції, дедукції, логічного аналізу, системного підходу.

Джерелами інформації є дані бухгалтерського обліку, фінансова та податкова звітність ПАТ «Київпроект», нормативна та законодавча база України щодо контролю та управління фінансовими ресурсами.

Структура роботи – складається зі вступу, двох розділів з підпунктами, висновків, списку використаних джерел і додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ

1.1. Сутність фінансових ресурсів та джерела їх формування

В сучасних умовах одним з найважливіших факторів, що зумовлює масштаби і темпи розвитку підприємства, його нішу та стратегію на ринку є обсяг і структура фінансових ресурсів, які перебувають у розпорядженні підприємства. Пошук фінансових джерел функціонування та розвитку підприємства, забезпечення найефективнішого інвестування фінансових ресурсів набувають важливого значення в роботі фінансових служб підприємств, організацій, установ за умов ринкової трансформації національної економіки.

Дослідженням сутності, джерел формування та напрямів використання фінансових ресурсів підприємства займались такі вітчизняні вчені-економісти: Білик М. Д., Василик О. Д., Даниленко А. І., Загородній А. Г., Опарін В. М., Павлюк К. В., Поддєрьогін А. М., Романенко О. Р., Федосов В. М. та інші.

Фінансові ресурси підприємства утворюються в результаті виробничо-господарської діяльності господарюючих суб'єктів шляхом отримання грошей за продані товари, вироблені ними, а також мобілізації коштів на фінансовому ринку. Фінансові ресурси як джерела формування активів підприємства відображаються у пасиві балансу, а засоби, у тому числі й грошові кошти, – у активі балансу [11].

У працях науковців можна знайти багато різних підходів, щодо тлумачення економічної сутності фінансових ресурсів на рівні держави та на рівні підприємств (див. табл. 1.1).

Підходи до визначення «фінансові ресурси»

Автори	Визначення
О. Василик, О. Філімоненков	Фінансові ресурси – це грошові накопичення і доходи, що створюються у процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту й зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення та задоволення інших суспільних потреб [1, 2]
О. Гудзь	Фінансові ресурси – сукупність усіх високоліквідних наявних активів, які перебувають у розпорядженні підприємства й призначені для виконання фінансових зобов'язань і розширеного відтворення, пов'язуючи їх обсяг та склад із платоспроможністю підприємства [3]
І. Зятковський	Фінансові ресурси – це грошові фонди цільового призначення, сформовані у процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту, створеного на підприємстві, якими воно володіє і розпоряджається на правах власності або повного господарського відання і використовує на статутні потреби [4]
П. Лайко, М. Мних, А. Поддєрьогін, С. Мішина	Фінансові ресурси підприємства – сукупність грошових коштів у фондовій, нефондовій або в матеріальній формі і призначені для виконання фінансових зобов'язань, здійснення поточних витрат і витрат на забезпечення розширеного відтворення [5, 6, 7]
В. Опарін, А. Чупіс, М. Корецький, В. Борисова	Фінансові ресурси – це всі кошти, що знаходяться в розпорядженні підприємства і спрямовані в основні засоби та обігові кошти підприємства [8, 9]
Ю. Петленко	Фінансові ресурси – це грошові кошти, які залучені в господарський оборот підприємства із різних джерел, сформованих під впливом організаційно-правових форм господарювання, призначених для покриття його власних потреб [10]
П. Стецюк	Фінансові ресурси підприємства – це його найбільш ліквідні активи, що забезпечують неперервність руху грошових потоків [11]

Джерело: складено автором на основі узагальнення літературних джерел

Наукова полеміка виникає навколо того, чи слід у визначенні виділяти фондову або нефондову форму, окремо вказувати на джерела створення ресурсів, їх цільове призначення тощо. В економічній теорії визначення фінансових ресурсів також подається, виходячи з фінансового менеджменту, що заснований на підходах руху грошових потоків, де фінансові ресурси тлумачаться як сукупність грошових надходжень і доходів, що формуються при заснуванні підприємства і в процесі його діяльності, а також мобілізованих на фінансовому ринку, призначених для розвитку

виробництва, виконання фінансових зобов'язань, фінансування поточних витрат і створення резервів [11].

Формування фінансових ресурсів здійснюється в процесі створення підприємств і реалізації їх фінансових відносин при здійсненні господарської діяльності. Підприємства залучають кошти під прогнозований напрямок використання. Спочатку визначають мету формування і використання коштів та їх розмір, а вже потім залучають кошти. При цьому джерела фінансових ресурсів підприємств виступають як складова фінансового потенціалу для формування фінансових ресурсів і визначають напрямок та обсяг їх надходження.

Власний і позиковий капітал підприємства, з одного боку, формує фінансові ресурси підприємства і бере участь у фінансуванні їх активів, з іншого боку, він являє собою зобов'язання (довгострокові і короткострокові) перед конкретними власниками – державою, юридичними і фізичними особами.

Фінансову основу підприємства представляє сформований ним власний капітал. Під власним капіталом розуміється загальна сума засобів, що належать підприємству на правах власності й використовується ним для формування активів. Структура статей цього розділу дозволяє чітко ідентифікувати спочатку інвестовану його частину (тобто суму засобів, вкладених власниками підприємства у процесі його створення) і накопичену його частку у процесі здійснення ефективної господарської діяльності.

У складі зовнішніх джерел формування власних фінансових ресурсів основне місце належить залученню підприємством додаткового пайового (шляхом додаткових внесків учасників) або акціонерного (шляхом додаткової емісії й реалізації акцій) капіталу. Для окремих підприємств одним із зовнішніх джерел формування власних фінансових ресурсів може бути надана їм безоплатна фінансова допомога (як правило, така допомога надається лише окремим державним підприємствам різного рівня). У число інших зовнішніх джерел формування власних фінансових ресурсів входять

безкоштовно передані підприємству матеріальні й нематеріальні активи, що включаються до складу його балансу [1].

Крім власного капіталу, фінансові ресурси підприємств формуються за рахунок залучених і позикових джерел. До складу залучених фінансових ресурсів включають кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги, а також усі види поточних зобов'язань підприємства. До складу позикових фінансових ресурсів входять довгострокові і короткострокові кредити банків, а також інші довгострокові фінансові зобов'язання, пов'язані з залученням позикових засобів (крім кредитів банків), на які нараховуються відсотки, та інше.

Обсяг виробництва, його ефективність зумовлюють розмір, склад та структуру фінансових ресурсів підприємства. Так, підвищення частки власних коштів позитивно впливає на фінансову діяльність підприємств. Висока частка залучених коштів ускладнює фінансову діяльність підприємства та потребує додаткових витрат на сплату відсотків за банківські кредити, дивідендів на акції, доходів на облігації, зменшує ліквідність балансу підприємства. Тому в кожному конкретному випадку необхідно детально продумати доцільність залучення додаткових фінансових ресурсів.

До створення підприємства засновники визначають необхідний розмір фінансових ресурсів, який обмежується: видом фінансово-господарської діяльності та обсягом виробництва і продажу; законодавчо зафіксованим мінімальним розміром статутного фонду [3].

В процесі господарської діяльності підприємства, фінансові ресурси використовуються на придбання основних і оборотних засобів, виробництво продукції, яка реалізується за визначеною ціною.

Отже, виручка від реалізації включає спожиту вартість оборотних та основних засобів в сумі амортизаційних відрахувань, а також нараховану заробітну плату, визначений прибуток, податки, відсотки. Виручка від реалізації товарів, робіт, послуг, яка надійшла на банківський рахунок підприємства, створює передумову для формування фінансових ресурсів

підприємств (надходження та повернення). При створенні підприємств джерела формування фінансових ресурсів залежать від форми власності, на основі якої створюється підприємство. Так, при створенні державних підприємств фінансові ресурси формуються за рахунок бюджету, засобів вищих органів керування, засобів інших аналогічних підприємств при їх реорганізації та ін. Перед тим як звертатись до зовнішніх джерел формування власних фінансових ресурсів, повинні бути реалізовані всі можливості їх формування за рахунок внутрішніх джерел. Оскільки основними плановими внутрішніми джерелами формування власних фінансових ресурсів є сума чистого прибутку й амортизаційні відрахування, то насамперед у процесі планування цих показників необхідно передбачити можливість їх росту за рахунок різних резервів.

Ефективна фінансова діяльність підприємства неможлива без постійного залучення позикових ресурсів. Використання позикового капіталу дозволяє істотно розширити обсяг господарської діяльності підприємства, забезпечити більш ефективне використання власного капіталу, прискорити формування різних цільових фінансових фондів, а в остаточному підсумку – підвищити ринкову вартість підприємства [5].

Хоча основу будь-якого бізнесу становить власний капітал, на підприємствах ряду галузей економіки обсяг використовуваних позикових коштів значно перевищує обсяг власного капіталу. У зв'язку з цим управління залученням і ефективним використанням позикових коштів є однією з найважливіших функцій управління фінансами, яка спрямована на забезпечення досягнення високих кінцевих результатів господарської діяльності підприємства.

Проблеми формування фінансових ресурсів мають місце на кожному підприємстві. Вони пов'язані з особливостями організації виробничо-господарської і фінансової діяльності підприємств; державною регуляторною політикою щодо формування фінансових ресурсів підприємств, вплив якої зростає за умов державної монополії на виробництво продукції. Однак в

сучасних умовах підприємства недостатньо забезпечені фінансовими ресурсами через відсутність та недостатність відповідних джерел їх формування. Значна кількість підприємств є збитковими, що суттєво обмежує власні джерела формування фінансових ресурсів. Залучення банківських кредитів супроводжується зростанням плати за їх використання, що призводить до збільшення операційних витрат та збитковості підприємств. Тому кожному суб'єктові господарювання необхідно раціональніше використовувати свої ресурси, зменшити кількість кредитів і зобов'язань. А державі необхідно, особливо в даних умовах, забезпечити сталість економіки та покращити нормативну базу, що дозволить підприємствам бути захищеними і функціонувати навіть в кризових ситуаціях.

1.2. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємства

Фінансові ресурси значною мірою характеризують фінансовий потенціал, а саме – можливості підприємства щодо здійснення витрат з метою отримання доходу. У комплексі з трудовими та матеріальними ресурсами, фінансові становлять важливу складову ресурсного забезпечення підприємств.

Управління фінансовими ресурсами є дієвим інструментом підвищення ефективності господарювання, оскільки передбачає вирішення як тактичних, так і стратегічних завдань, що формують потенціал розвитку будь-якого підприємства. Західні автори підкреслюють, що управління фінансами є наріжним каменем, основою господарської діяльності будь-якої фірми – і корпорації, і невеликого індивідуального підприємства.

Враховуючи значення організації фінансових ресурсів для господарської діяльності, питання, пов'язані з ефективним їх формуванням та використанням набувають особливої актуальності. Для забезпечення

кращого розуміння сутності досліджуваного поняття, а отже, і підвищення ефективності процесу фінансового управління, вважаємо за доцільне дослідити основні види фінансових ресурсів.

Так у своїй діяльності підприємства можуть використовувати власні фінансові ресурси, тобто ті, що сформовані за рахунок власних джерел (статутний, додатковий і резервний капітал, нерозподілений прибуток), а також залучені – ті, що знаходяться в тимчасовому користуванні на визначених засадах (кредити та позики, кредиторська заборгованість, інші зобов'язання). За джерелами формування фінансові ресурси розподіляються на зовнішні (залучення акціонерного капіталу або додаткових внесків власників, отримання кредитів, облігаційні займи, фінансова допомога) та внутрішні (реінвестований прибуток, рефінансована дебіторська заборгованість, дезінвестиції тощо) [14, с. 98].

В основі формування ефективного менеджменту фінансових ресурсів знаходиться розуміння того, що вони є основоположним (домінантним) елементом всієї ресурсної бази будь-якого суб'єкта господарювання, адже завдяки наявності необхідної кількості фінансових ресурсів підприємства отримують доступ до потрібних земельних, матеріальних, трудових, інтелектуальних ресурсів тощо. На жаль, у сучасних умовах саме фінансові ресурси слід розглядати як найбільш дефіцитний для вітчизняних підприємств ресурс, нестача якого гальмує загальний розвиток та зумовлює послаблення інших елементів ресурсного забезпечення суб'єктів господарювання. Підкреслимо також, що фінансові ресурси є найбільш мобільними з-поміж інших елементів ресурсної бази, що в умовах мінливості та постійних змін зовнішнього середовища підприємства є ключовим фактором ефективності.

Таким чином, слід зробити висновок, що спроможність вітчизняних суб'єктів господарювання не просто виживати, а й досягти успіху в ринкових умовах, насамперед, залежить від ефективності управління наявними фінансовими ресурсами [15].

Перехід економіки України до ринкових принципів господарювання актуалізує проблеми вдосконалення підходів до управління фінансовими ресурсами. При цьому основним об'єктом фінансового менеджменту є капітал як перетворена форма фінансових ресурсів.

Система управління фінансовими ресурсами є сукупністю форм і методів, на основі яких здійснюється управління грошовим оборотом та фінансовими ресурсами. Дана система буде вважатися ефективною лише тоді, коли вона надасть можливість не лише раціонально використовувати наявні ресурси, а й забезпечити системний пошук можливостей подальшого розвитку підприємства.

Управління фінансовими ресурсами підприємств трактується науковцями як [8]:

- один із найважливіших факторів забезпечення ефективної фінансово-господарської діяльності підприємства в сучасних умовах;
- діяльність, що спрямована на оптимізацію фінансового механізму підприємства, координацію фінансових операцій, забезпечення їх впорядкування та точного «балансування»;
- система управлінських дій у сфері формування та використання грошових коштів фондового та не фондового характеру.

Для детального дослідження особливостей процесу управління фінансовими ресурсами підприємства постає питання визначення економічного механізму. Економічний механізм – це сукупність методів і форм, інструментів, прийомів і важелів впливу на стан та розвиток об'єкта. Виходячи з наведеного визначення економічного механізму, можемо зауважити, що механізм управління фінансовими ресурсами підприємства, на нашу думку, – це сукупність засобів та методів впливу на об'єкт управління – формування, розподіл та використання фінансових ресурсів.

Механізм управління фінансовими ресурсами підприємства розкривається через предмет, об'єкт, суб'єкти, групи основних цілей, принципів, методів.

Так, предметом управління фінансовими ресурсами підприємства є регулювання фінансових потоків з метою забезпечення їх збалансованості, достатності, оптимальності. Предмет управління фінансовими ресурсами підприємства впливає з його головного завдання – забезпечення фінансування підприємства в належному обсязі.

Об'єкти та суб'єкти управління фінансовими ресурсами підприємства є керованими та керуючими системами відповідно.

Об'єктами управління фінансовими ресурсами підприємства є:

- фінансові відносини, що виникають між підприємствами та їх засновниками, державою, комерційними структурами, іншими юридичними і фізичними особами;

- доходи і нагромадження (прибуток), їх формування, розподіл і використання;

- фінансові ресурси, джерела їх формування, склад і структура;

- склад, структура і кругообіг капіталу;

- грошові фонди, їх формування та використання;

- грошовий обіг у відтворювальному процесі [17, с. 23].

Організаційна структура системи управління фінансами підприємства (суб'єкти управління), а також її кадровий склад можуть бути побудовані різними способами залежно від розмірів підприємства і виду його діяльності.

Для великої компанії найбільш характерне відокремлення спеціальної служби, керованої віце-президентом з фінансів (фінансовим директором), що, як правило, включає бухгалтерію і фінансовий відділ. На невеликих підприємствах роль фінансового менеджера зазвичай виконує головний бухгалтер.

Управління фінансовими ресурсами фірми, через багатоваріантність його прояву, на практиці неможливо здійснювати без професійної організації цієї роботи. Довгий час у вітчизняній практиці фінансові служби фірм не мали самостійного значення, їх робота зводилася до обслуговування розрахунків з використанням строго визначених форм, складання

елементарних фінансових планів і звітів, що не мали реальних наслідків. Реальні наслідки мала тільки робота бухгалтерії, тобто було доцільним поєднувати фінансову роботу з бухгалтерською в рамках однієї служби – бухгалтерії. Така практика організації фінансів існувала й існує дотепер на більшості українських підприємств. Водночас керівнику підприємства варто взяти до уваги, що не завжди гарний бухгалтер є одночасно гарним фінансистом.

Управління фінансовими ресурсами може бути спрямоване на досягнення таких цілей: виживання фірми в умовах конкурентної боротьби; уникнення банкрутства і великих фінансових невдач; лідерство в боротьбі з конкурентами; збільшення ринкової вартості фірми; досягнення прийнятних темпів зростання економічного потенціалу фірми; зростання обсягів виробництва та реалізації; збільшення прибутку; зменшення витрат; забезпечення рентабельної діяльності тощо [7, с. 56].

При управлінні фінансовими ресурсами підприємства необхідним є застосування системного підходу, що підпорядкований загальній меті розвитку підприємства та визначає доцільність управлінського рішення залежно від ситуації, яка виникає під впливом внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства.

Основним напрямком управління фінансовими ресурсами підприємства є оптимізація процесу формування та використання ресурсів підприємства. Оптимальний варіант формування та використання фінансових ресурсів базується на застосуванні системно-аналітичного підходу до управління фінансами.

В основі цього підходу лежить доцільність управлінського рішення, що визначається ситуацією, що формується під впливом факторів оточення.

При формуванні фінансових ресурсів найчастіше використовують такі типи стратегій:

1. Використання власних коштів для розширення своєї ринкової бази.
2. Об'єднання фінансових ресурсів фірм для реалізації певних проєктів.

3. Залучення всіх можливих джерел фінансування для формування та реалізації інноваційних програм підприємств.

4. Залучення донорських коштів великих фірм.

5. Перехресне фінансування [1].

Як уже зазначалося, перехід економіки нашої країни до ринкових відносин сьогодні зумовлює необхідність максимально ефективного управління фінансовими ресурсами, що, у свою чергу, суттєво залежить від обґрунтованості застосовуваних методів управління. При цьому розвиток фінансового управління в Україні викликає необхідність розширення переліку, насамперед, таких методів управління, які можливо успішно застосовувати на практиці з урахуванням особливостей управління фінансовими ресурсами в умовах українського сьогодення. У науковій літературі відсутня єдність думок з приводу класифікації методів управління фінансовими ресурсами. Аналіз літературних джерел дозволив __ розробити класифікаційну схему поділу методів управління фінансовими ресурсами підприємств на традиційні та прогресивні [4, 5, 6].

До класу традиційних методів належать такі групи методів:

1. Група методів збільшення власного капіталу підприємств, яка поділяється на чотири підгрупи:

– одержання підприємством внесків до статутного фонду від засновників та акціонерів;

– одержання підприємством додаткового прибутку від господарської діяльності;

– одержання підприємством податкових пільг;

– одержання підприємством фінансової допомоги на безповоротній основі.

2. Група методів збільшення позичкового капіталу підприємств, яка поділяється на три підгрупи:

– одержання підприємством банківського кредиту;

– одержання підприємством товарного кредиту;

– одержання підприємством фінансової допомоги на зворотній основі.

До класу прогресивних методів віднесені такі групи:

1. Група методів збільшення власного капіталу підприємств, яка поділяється на дві підгрупи:

– розміщення депозитарних розписок на міжнародних фінансових ринках;

– розміщення похідних цінних паперів на акції підприємства.

2. Група методів збільшення позичкового капіталу підприємств, яка включає такі підгрупи:

– розміщення корпоративних облігацій підприємства на національному та міжнародному ринках;

– одержання підприємством вексельного комерційного кредиту;

– одержання позичкового капіталу за операціями «репо».

3. Група методів оптимізації структури активів підприємства, яка поділяється на три підгрупи:

– дисконтування дебіторської заборгованості підприємства;

– застосування товаророзпорядчих цінних паперів;

– одержання підприємством основних засобів у лізинг.

Зазначимо, що наведена класифікація дозволяє визначити три найважливіші особливості прогресивних методів, порівняно з традиційними [4, 5, 6].

По-перше, реалізація нетрадиційних методів передбачає застосування особливих фінансових інструментів – цінних паперів широкого функціонального складу.

По-друге, у класі прогресивних методів виділяється особлива група методів, яка дозволяє вирішити принципово інше, більш вагомe з точки зору підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств завдання оптимізації структури активів.

По-третє, групи та підгрупи прогресивних методів складають саме ті методи, що дозволяють залучати додаткові фінансові ресурси не тільки на національному, а й на міжнародних фінансових ринках.

Враховуючи той факт, що серед інструментів, які використовуються в управлінні фінансовими ресурсами, особливу роль повинні відігравати прогресивні методи, вважаємо, що вся їх сукупність повинна використовуватися з метою впливу на формування таких пропорцій власних і позикових коштів підприємства, які забезпечують додатковий приріст рентабельності власного капіталу, а головне – створюють сприятливі умови фінансової стабільності організації на перспективу.

Особливе місце у системі формування прогресивних методів управління фінансовими ресурсами займає можливість доступу підприємства до міжнародного фінансового ринку.

Міжнародний фінансовий ринок – це глобальна система мобілізації вільних фінансових ресурсів та надання їх позичальникам із різних країн на умовах ринкової конкуренції. Сьогодні цей ринок набув великих масштабів і перетворився у привабливе джерело залучення фінансових ресурсів для забезпечення національних економік, став визначальним фактором розвитку світового господарства.

Процес залучення фінансових ресурсів і доведення їх до споживача містить у собі як накопичення капіталу, так і взяття його в борг чи найм.

Головне призначення міжнародного фінансового ринку – забезпечення доступу до фінансових ресурсів і міжнародних проектів. Зміст функції фінансового забезпечення процесів інвестування полягає в створенні фінансовим ринком умов для залучення (концентрації) фінансових ресурсів, необхідних для розвитку економіки, і виявленні найбільш ефективних сфер і напрямів інвестиційних потоків з позиції забезпечення високого рівня дохідності капіталу. Виконуючи функцію спрямування коштів від кредиторів до позичальників, фінансові ринки сприяють вищій продуктивності та ефективності світової економіки [9, с. 50–55].

Наступною функцією міжнародного фінансового ринку є забезпечення міжнародної ліквідності, тобто можливості окремих країн мобільно залучати достатню кількість фінансових ресурсів у різних формах на вигідних умовах. Таке залучення ресурсів на міжнародному фінансовому ринку значно розширює фінансові можливості кожної країни і сприяє вирівнюванню економічного їх розвитку та створенню умов для підвищення суспільного добробуту.

Третя функція міжнародного фінансового ринку, що витікає із змісту попередніх, – це імітація високоліквідних фінансових інструментів, які можуть бути використані як засіб міжнародних платежів, продані чи обмінені на інші фінансові інструменти.

Зміст четвертої функції міжнародного фінансового ринку зводиться до формування ринкових цін на окремі види фінансових активів, враховуючи кон'юнктуру ринку.

Механізм функціонування міжнародного фінансового ринку забезпечує виявлення величини і структури попиту на окремі фінансові активи та своєчасне його задоволення в межах всіх категорій споживачів, які тимчасово мають потребу в залученні капіталу із зовнішніх джерел [9].

Таким чином, сьогодні міжнародний фінансовий ринок є вагомим джерелом фінансових ресурсів та надійним інструментом фінансового менеджменту для вітчизняних підприємств.

Процес управління фінансовими ресурсами підприємства у сучасних умовах господарювання складається з таких основних етапів:

- 1) визначення проблеми;
- 2) звернення до досвіду менеджерів з приводу управління фінансовими ресурсами;
- 3) визначення альтернативних рішень;
- 4) прийняття управлінського рішення;
- 5) його реалізація;
- 6) оцінка результатів реалізації рішень [13, с. 24].

На першому етапі процесу управління фінансовими ресурсами менеджерами підприємства визначаються проблеми та нереалізовані можливості, що здійснюється на основі оцінки попередніх рішень.

На другому етапі менеджери аналізують виникнення подібних проблем та використовують здобутий досвід в теперішніх можливостях.

На третьому етапі головним є дослідження та розгляд різних можливих варіантів, вибір одного, який забезпечить максимальний ефект.

Четвертий та п'ятий етапи щільно між собою взаємодіють. На четвертому етапі менеджер повинен проаналізувати можливі наслідки альтернативних рішень, варіантів та обрати такий, який найбільше відповідає цілям підприємства. На п'ятому етапі здійснюється реалізація прийнятих рішень, найкращим механізмом якого є ретельне планування дій, навчання персоналу.

На шостому етапі здійснюється оцінка результатів реалізації рішення. Цей процес передбачає опитування працівників, процес перевірок, контроль за виконанням поставлених завдань, оцінку задоволення співробітників, покупців, постачальників. Оцінка результатів реалізації рішення є безперервним процесом [13].

1.3. Методика визначення ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємства

Критеріями оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства є: фінансова стійкість, ліквідність та платоспроможність.

Під фінансовою стійкістю підприємства розуміють забезпечення запасів і витрат джерелами коштів для їх формування. Фінансова стійкість – це надійно гарантована платоспроможність, рівновага між власними та залученими засобами, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури і партнерів, довіра кредиторів і інвесторів та рівень залежності від них,

наявність такої величини прибутку, який би забезпечив самофінансування [34, с. 43].

До основних факторів, що визначають фінансову стійкість підприємства, належить фінансова структура капіталу (співвідношення позикових і власних коштів, а також довгострокових і короткострокових джерел коштів) і політика фінансування окремих складових активів (насамперед необоротних активів і запасів).

Розрізняють такі типи фінансової стійкості підприємства:

1. Абсолютна фінансова стійкість (на практиці зустрічається дуже рідко) – ситуація при якій власні оборотні кошти забезпечують запаси і витрати підприємства.

2. Нормально – стійкий фінансовий стан – ситуація, при якій запаси і витрати забезпечуються сумою власних оборотних коштів та довгостроковими позиковими джерелами.

3. Нестійкий фінансовий стан – ситуація, при якій запаси і витрати забезпечуються за рахунок власних оборотних коштів, довгострокових позикових джерел та короткострокових кредитів і позик.

4. Кризовий фінансовий стан – ситуація, при якій запаси і витрати не забезпечуються джерелами їх формування і підприємство перебуває на межі банкрутства [23, с. 127].

Фінансова стійкість підприємства також залежить від ефективного вибору джерел фінансування і визначається оптимальною структурою активів та співвідношенням власних і запозичених коштів. Для цього обчислюються відносні показники фінансової стійкості (див. Додаток А).

Для визначення кредитоспроможності проводять оцінку показників ліквідності та платоспроможності підприємства. Ці поняття дуже близькі.

Ліквідність – це здатність підприємства розраховуватися зі своїми поточними зобов'язаннями перед контрагентами шляхом перетворення активів на гроші. Ліквідність підприємства свідчить про наявність грошових коштів для термінового виконання фінансових зобов'язань даного періоду.

Характеристика та обрахунок відносних показників фінансової стійкості наведена в Додатку А.

Отже, ефективність фінансування діяльності публічного підприємства можна оцінити за допомогою абсолютних та відносних показників фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності. Інформаційною базою для визначення ефективності фінансування підприємства є баланс підприємства.

Узагальнюючи теоретичні аспекти фінансування діяльності публічного акціонерного товариства, слід зазначити, що дана організаційно-правова форма забезпечує найповніше використання можливостей, які нам надає ринкова економіка. Підприємство, що функціонує в таких умовах не має обмежень щодо здійснення своєї діяльності, а навпаки додаткові перспективи.

До таких можна віднести операції із цінними паперами власності. Оцінка ефективності фінансування здійснюється на основі показників фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності.

В свою чергу для оцінки ефективності використання фінансових ресурсів підприємства застосовують показники динаміки складу та структури активів акціонерного товариства, ділової активності а також руху та ефективності використання основних засобів.

Ділова активність підприємства – це комплексна характеристика, яка втілює різні аспекти діяльності підприємства і визначається такими критеріями, як місце підприємства на ринку, репутація, інноваційно-інвестиційна діяльність, конкурентоспроможність [54, с. 407].

Ділова активність відображає рівень ефективності використання матеріальних, трудових, фінансових і інших ресурсів і в той же час характеризує якість управління, а також можливості потенційного розвитку підприємства [13, с. 202].

В останні роки сформулювався єдиний методологічний підхід до оцінки ділової активності як якісної характеристики ділового циклу, що

проявляється в різному ступені залучення й ефективності використання ресурсів, у динаміці обсягів діяльності. Кон'юнктура ринку як барометр стану підприємства визначається розширенням або звуженням сфери ділової активності.

Розширення ділової активності проявляється через зростання виробництва й укладання нових контрактів, підвищення споживчого попиту. У результаті цього відбувається збільшення місткості ринку, обсягу товарів і послуг.

Таким чином, ділова активність може характеризуватись динамікою показників ефективності виробничо-господарської діяльності в цілому. Позитивна динаміка цих показників сприятиме зміцненню фінансового стану підприємства.

«Золоте правило» економіки підприємства передбачає додержання умови, за якої темпи зростання прибутку підприємства мають перевищувати темпи зростання обсягів продажу, а останні повинні бути вищими за темпи зростання активів (майна).

Це співвідношення можна відобразити формулою:

$$T_{\pi} > T_{\text{рп}} > T_{\text{а}} > 100\%, \quad (1.1)$$

де T_{π} , $T_{\text{рп}}$, $T_{\text{а}}$ – темпи зростання прибутків, обсягів реалізації продукції і активів.

Для оцінки ділової активності більш детально використовують показники відображені Додатку Б.

Оскільки основні засоби займають значну частку активів акціонерного товариства, актуальним є аналіз показників їх руху, тобто витрат на придбання нового устаткування, та ефективності їх використання, тобто чи були понесені витрати необхідними в аналізованому періоді та чи потрібно їх здійснювати у майбутньому. Характеристику та обрахунок даних показників наведено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Характеристика та обрахунок показників руху основних засобів

Показник	Обрахунок	Нормативне значення	Суть
Коефіцієнт надходження	Надходження основних засобів / Первісна вартість основних засобів на кінець року	Позитивно оцінюється зростання	Частка нових основних засобів
Коефіцієнт вибуття	Вибуття основних засобів / Первісна вартість основних засобів на початок року	Позитивно оцінюється зменшення	Частка основних засобів, що вибули зарік
Коефіцієнт приросту	(Надходження основних засобів – вибуття основних засобів) / Первісна вартість основних засобів на початок року	Позитивно оцінюється зростання	На скільки зросла первісна вартість основних засобів в результаті їх руху за рік

Джерело: складено на підставі [48]

Власне наявність нових основних засобів та продовження їх заміни не є остаточним підтвердженням того, що вони є ефективним напрямом використання фінансових ресурсів акціонерного товариства. Для цього необхідно оцінити їх віддачу використовуючи показники табл. 1.3.

Окрім зазначених вище показників, обраховують також рентабельність за активами та пасивами. Показники, наведені в табл. 1.4 дозволяють зрозуміти яку вигоду приносить підприємству наявна структура напрямів використання фінансових ресурсів акціонерного товариства.

Таблиця 1.3

Характеристика та обрахунок показників ефективності використання основних засобів

Показник	Обрахунок	Нормативне значення	Суть
Фондомісткість	Середньорічна вартість основних засобів / Чистий дохід	Позитивно оцінюється зменшення	Скільки потрібно витратити основних фондів на виготовлення одиниці продукції

Продовження табл. 1.3			
Фондовіддача	Чистий дохід / Середньорічна вартість основних засобів	Позитивно оцінюється зростання	Скільки прибутку отримано на 1 гр. основних виробничих фондів
Рентабельність основних засобів	Чистий прибуток / Середньорічна вартість основних засобів	Позитивно оцінюється зростання	Сума валового прибутку на одну гривню основних засобів

Джерело: складено на підставі [7,8]

Показники табл. 1.3 відображають рентабельність джерел формування фінансових ресурсів та швидкість їх окупності.

Рентабельність власного капіталу. Показує наскільки відсотків ефективно використовується власний капітал підприємства. Даний вид рентабельності формується під впливом двох чинників – чистого прибутку (чинник прямого впливу) та власного капіталу (чинник оберненого впливу). Відповідно, зростання рентабельності власного капіталу як позитивного моменту діяльності підприємства можна забезпечити за умови перевищення темпів приросту чистого прибутку над темпами приросту власного доходу за умови рівності їх абсолютних значень 1% приросту [11, с. 215].

Рентабельність позикового капіталу характеризує здатність підприємства генерувати необхідний прибуток в процесі господарського використання позикового капіталу. Визначається як відношення чистого прибутку до середньої величини позикового капіталу.

Таблиця 1.4

Характеристика та обрахунок показників рентабельності активів

Показник	Обрахунок	Нормативне значення	Суть
Рентабельність активів (інвестицій)	Чистий прибуток / Середня величина активів	Позитивно оцінюється зростання	Частка чистого прибутку, яка припадає на 1 грн вкладених активів (інвестицій)

Продовження табл. 1.4			
Термін окупності активів (інвестицій)	100 % / Рентабельність активів	Позитивно оцінюється зменшення	За який період будуть компенсовані чистим прибутком кошти, інвестовані в активи
Рентабельність необоротних активів	Чистий прибуток / Середня величина необоротних активів	Позитивно оцінюється зростання	Величина чистого прибутку, що припадає на кожну гривню необоротних активів
Термін окупності необоротних активів	100% / Рентабельність необоротних активів	Позитивно оцінюється зменшення	За який період будуть компенсовані чистим прибутком кошти, інвестовані в необоротні активи
Рентабельність оборотних активів	Чистий прибуток / Середня величина оборотних активів	Позитивно оцінюється зростання	Величина чистого прибутку, що припадає на кожну гривню оборотних активів
Термін окупності оборотних активів	100 % / Рентабельність оборотних активів	Позитивно оцінюється зменшення	За який термін окупляться всі оборотні активи підприємства

Джерело: складено на підставі [7-9]

Отже, для аналізу ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства обирають два блоки показників, пов'язаних відповідно із пасивами та активами підприємства. Насамперед динаміку складу, структури та напрямів використання фінансових ресурсів.

Також для відображення стану фінансової бази підприємства використовують спеціальні показники: абсолютної та відносної фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, ділової активності, руху та ефективності використання основних засобів, а також рентабельності активів та пасивів акціонерного товариства.

Характеристика та обрахунок показників рентабельності щодо власного капіталу і зобов'язань

Показник	Обрахунок	Нормативне значення	Суть
Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток / Середня величина власного капіталу	Позитивно оцінюється зростання	Величина чистого прибутку, що припадає на кожну гривню власного капіталу підприємства
Термін окупності власного капіталу	100 % / Рентабельність власного капіталу	Позитивно оцінюється зменшення	Період за який буде компенсований чистим прибутком власний капітал підприємства
Рентабельність позикового капіталу	Чистий прибуток / Середня величина позикового капіталу	Позитивно оцінюється зростання	Величина чистого прибутку, що припадає на кожну гривню позикового капіталу
Термін окупності позикового капіталу	100% / Рентабельність позикового капіталу	Позитивно оцінюється зменшення	Термін за який окупляться всі залучені ззовні кошти

Джерело: складено на підставі [18]

Також для відображення стану фінансової бази підприємства використовують спеціальні показники: абсолютної та відносної фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, ділової активності, руху та ефективності використання основних засобів, а також рентабельності активів та пасивів акціонерного товариства.

Отже, фінансові ресурси є базою для функціонування фінансів, їх матеріальним втіленням, приймають грошову форму, що дає змогу виділити їх з великої кількості інших економічних категорій. Фінансова система України поєднує в собі фінансові ресурси держави та фінансові ресурси підприємств. Фінансові ресурси підприємства забезпечують функціонування економіки на мікрорівні, ефективну діяльність підприємства, його належний розвиток та задоволення потреби працюючих.

Управління фінансовими ресурсами є складовою частиною управління фінансами і розглядається як одна з функцій фінансового менеджменту. В загальній структурі функціонування системи управління фінансами господарюючих суб'єктів фінансові ресурси є одним з складових елементів керованої системи, тобто об'єкта управління, куди також входять джерела фінансових ресурсів та фінансові відносини. Об'єктом управління є сукупність фінансових ресурсів, що знаходяться у розпорядженні суб'єкта господарювання. До складових елементів об'єкту управління слід віднести внутрішні (власні) та зовнішні (позикові) джерела ресурсів.

Для аналізу ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства обраховують два блоки показників, пов'язаних відповідно із пасивами та активами підприємства. Насамперед динаміку складу, структури та напрямів використання фінансових ресурсів та спеціальні показники: абсолютної та відносної фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, ділової активності, руху та ефективності використання основних засобів, а також рентабельності активів та пасивів акціонерного товариства.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ НА ПАТ «КИЇВПРОЕКТ» ТА НАПРЯМИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

2.1. Загальна техніко-економічна характеристика ПАТ «Київпроект»

Публічне акціонерне товариство «Київпроект», ідентифікаційний код за ЄДРПОУ - 04012780 (далі - товариство), засноване згідно з наказом Управління комунального майна міста Києва виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації) від 28 грудня 1993 №176 шляхом перетворення державного підприємства - Державного комунального проектного комплексу «Київпроект» - у відкрите акціонерне товариство «Київпроект», відповідно до розпоряджень Представника Президента України в м. Києві від 13.08.93 № 862 «Про порядок корпоратизації підприємств комунальної власності» та від 23.09.93 №21018 «Про затвердження переліку підприємств комунальної власності, що підлягають корпоратизації, та графіку її проведення». ПАТ зареєстроване Старокиївською державною адміністрацією м. Києва 18.01.94 та внесено до єдиного державного реєстру юридичних та фізичних осіб-підприємців Шевченківською районною в місті Києві державною адміністрацією 28.09.04, номер запису в ЄДР №1 074 120 0000 001490.

Метою діяльності ПАТ є отримання прибутку і реалізація на цій основі інтересів акціонерів. Основним видом діяльності ПАТ є діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах, в т. ч. проекти та вишукувальні роботи для нового будівництва, реконструкції і капітального ремонту для звичайних умов та для територій із складними інженерно-геологічними умовами.

Іншими видами діяльності ПАТ є: 3.3.1 діяльність з розроблення містобудівної документації: планування і забудови населених пунктів, інше.

Рис. 1.1. Організаційно-технологічна структура ПАТ «Київпроект»

Джерело: складено автором

Щоб виконувати якісно свою діяльність на будівельному ринку ПАТ «Київпроект» робить планування на ближню та дальню перспективу. Тип планування на ПАТ «Київпроект» - Інактивне планування. Воно орієнтується на нинішній стан підприємства, на повне задоволення сьогоденням. Але це дає для ПАТ «Київпроект» ряд своїх недоліків:

- нездатність пристосовуватися до змін, що неодмінно відбуваються в зовнішньому та внутрішньому середовищі діяльності підприємства;
- практично не використовується творчий потенціал співробітників підприємства, обмежується їх ініціатива та самостійність.

Розглядаючи організаційно-економічну роботу ПАТ «Київпроект» треба відмітити що, початковим етапом системи планування на підприємстві є визначення соціально-економічного суспільного замовлення на послуги, що надаються на ринку. Економічні прогнози на ПАТ «Київпроект» розробляються окремо для будівельно-проектувальних підрозділів за видами послуг.

На ПАТ «Київпроект» розробляється:

1. План по маркетингу.
2. План на постачання та реалізацію будівельних матеріалів
3. План ресурсного забезпечення (по праці, капіталовкладенням, постачання).
4. План по собівартості, прибутку, рентабельності.
5. Фінансовий план.

Проведемо аналіз основних економічних показників ПАТ «Київпроект». Інформаційна база для розрахунку в Додатках А-В. Результати розрахунку показників представлено в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

**Основні економічні показники діяльності ПАТ «Київпроект»
за 2018-2020 рр.**

Показники	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Зміни в абсолютних величинах 2020 р. від		Темпи зростання (зниження) 2020 р. у % до	
				2018 р.	2019 р.	2018 р.	2019 р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Капітал (станом на кінець періоду)							
1	2	3	4	5	6	7	8
Загальний капітал, тис.грн.	45629	45952	43639	-1990	-2313	0,96	0,95
Власний капітал, тис. грн.	39664	40282	41158	1494	876	1,04	1,02
у тому числі: власний оборотний капітал	12215	12215	12215	0	0	1,00	1,00
нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	51932	53671	52941	1009	-730	1,02	0,99
у тому числі: поточна кредиторська заборгованість	4339	4316	2181	-2158	-2135	0,50	0,51
Ресурси							
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	21981,5	24689	24137,5	2156	-551,5	1,10	0,98

Продовження табл. 2.1

Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	13122,5	14888	14175	1052,5	-713	1,08	0,95
Середня кількість працівників, осіб	76	73	39	-37	-34	0,51	0,53
Фонд оплати праці, тис. грн.	9718	10219	6098	-3620	-4121	0,63	0,60
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	46888	50920	32416	-14472	-18504	0,69	0,64
Сувальний дохід, тис. грн.	-128	574	876	1004	302	-6,84	1,53
Економічні показники							
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	28871	38830	24096	-4775	-14734	0,83	0,62
Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	18017	12090	8320	-9697	-3770	0,46	0,69
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток), тис. грн.	104	2633	1542	1438	-1091	14,83	0,59
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток), тис. грн.	535	2615	1410	875	-1205	2,64	0,54
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток), тис. грн.	427	1728	1726	1299	-2	4,04	1,00
Середньомісячна заробітна плата, грн.	10656	11666	13030	2374	1364	1,22	1,12

Джерело: складено за матеріалами підприємства [Додатки Б-В]

Аналіз показників капіталу ПАТ «Київпроект» показав, що сума власного капіталу значно зросла за останні три роки в 2018 році на 1,01%, це на 479 тис. грн., в 2020 році на 1,02%, тобто на 876 тис. грн. Досить велика частина в 2020 році складала сума нерозподіленого прибутку/збитку 52941 тис.

грн, це на 730 тис. грн. або менше ніж в 2019 році. Що стосується кредиторської заборгованості то в 2020 році вона була зменшена на 2135 тис. грн, або на -0,51%, в 2019 році ця сума зменшилась на 0,50%.

Аналіз ресурсної бази показав значне зменшення основних засобів протягом трьох досліджуваних років в 2020 році на 551,5 тис. грн., або на 0,98%. Що говорить про добре оснащення та модернізацію будівельного обладнання на ПАТ «Київпроект».

При цьому кількість працівників зменшилась, але фонд оплати праці при цьому було зменшено в 2020 році на 4121 тис. грн., в 2019 році збільшився на 3620 тис. грн.

Аналіз економічних показників показав, що чистий дохід від реалізації будівельних послуг зменшується в 2020 році на 18504 тис. грн, в 2019 році на 144472 тис. грн.

Але валовий прибуток зменшився в 2020 році на 3770 тис. грн. за рахунок високої собівартості будівельних послуг. При цьому загальна сума чистого прибутку в 2020 році також зменшилась в порівнянні з 2019 роком на 2 тис. грн., або на 1%. Середня заробітна плата також зросла в еквіваленті постійної інфляції та збільшення мінімальної оплати праці в 2020 році на 1,12%. В 2019 році вона була збільшена також на 1,22%.

Сильні та слабкі сторони підприємства так само, як загрози та можливості в зовнішньому середовищі, визначають умови успішного функціонування підприємства. Тому на заключному етапі аналізу внутрішнього середовища підприємства необхідно зробити оцінку його факторів.

Результати оцінки відображаються в профілі діяльності акціонерного товариства.

Так, оцінка фактору внутрішнього середовища в 3 бали свідчить про сильну сторону діяльності підприємства, а оцінка в 1 бал - про слабку сторону (табл. 2.2.).

Профіль діяльності підприємства ПАТ «Київпроект»

№ п/п	Показники	Бали		
		1	2	3
1	Ступінь досягнення цілей		+	
2	Ступінь доцільності організаційної структури		+	
3	Рівень комунікаційних зв'язків у підприємстві			+
4	Стиль правління			+
5	Рівень прибутку	+		
6	Частка ринку		+	
7	Система контролю якості будівельних послуг			+
8	Широта асортименту			+
9	Гнучкість цінової політики		+	
10	Доцільність договірної політики		+	
11	Система організації збуту послуг		+	
12	Рівень сервісу			+
13	Система стимулювання покупців	+		
14	Ступінь маркетингової активності		+	
15	Дослідження і розробки (НДДКР)	+		
16	Стан матеріально-технічної бази			+
17	Кваліфікаційний склад кадрів			+
18	Оцінка руху кадрів		+	
19	Ступінь вмотивованості кадрів		+	
20	Фінансові можливості підприємства	+		
21	Організаційна культура		+	
Рейтингова оцінка підприємства		45		

Джерело: складено за матеріалами підприємства

За результатами оцінки факторів внутрішнього середовища підприємства, складемо перелік фактичних сильних і слабких сторін досліджуваного підприємства (табл. 2.3.).

Таблиця 2.3

Сильні та слабкі сторони ПАТ «Київпроект»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Рівень комунікаційних зв'язків у підприємстві 2. Стиль правління 3. Система контролю якості будівельних послуг 4. Широта асортименту послуг та проектів 5. Рівень сервісу 6. Стан матеріально-технічної бази 7. Кваліфікаційний склад кадрів	1. Рівень прибутку 2. Система стимулювання покупців 3. Слабка рекламна система 4. Фінансові можливості підприємства

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Як бачимо ПАТ «Київпроект» має як позитивні сильні сторони, так і негативні слабкі сторони. До них треба віднести слабку систему реклами, що не дає підприємству в повній мірі розширити клієнтську базу та донести до загальної уваги свої нові будівельні проекти.

Після аналізу зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства і складення переліку сильних і слабких сторін, а також загроз і можливостей слід встановити лінії зв'язків, тобто парні комбінації між ними. Для визначення ланцюжків зв'язків складається матриця SWOT.

На основі складеної матриці SWOT (табл. 2.4) для формулювання стратегічних проблем підприємства (табл. 2.5.) і стратегічних альтернатив (табл. 2.6.) його розвитку встановимо та проаналізуємо всі парні комбінації сильних і слабких сторін ПАТ «Київпроект» з можливостями та загрозами в зовнішньому середовищі, орієнтуючись на оцінку значущості в балах.

Таблиця 2.4

SWOT-аналіз для ПАТ «Київпроект»	
Сильні сторони (S):	Слабкі сторони (W):
1. Швидкість і якість послуг, що надаються в порівнянні з конкурентами; 2. Орієнтація на постійних клієнтів (система оплати замовлень); 3. Адаптація до будь-яких переваг клієнтів; 4. Гарантований попит від основного замовника; 5. Доступ до додаткових фінансових ресурсів.	1. Відсутність поділу повноважень всередині фірми (фінансових, комерційних, технічних); 2. Брак кваліфікованих управлінських кадрів; 3. Відсутність виробничого планування; 4. Некономічність виробництва.
Можливості (O): 1. Плановані державні і приватні проекти в галузі будівництва; 2. Перевищення переваг над конкурентами своєї виробничої діяльності на локальному ринку; 3. Програма розвитку вітчизняного верстатобудування; 4. Розширення частки на будівельному ринку Розробка нових будівельних проектів соціального значення	Загрози (T): 1. Ненадійність контрагентів (підрядників і постачальників); 2. Зростання цін на будівельні матеріали і сировина; 3. Посилення конкуренції в зв'язку зі звуженням ринку.

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Основними стратегічними альтернативами для ПАТ «Київпроект» є розробка нових будівельних проектів соціального значення, розширення частки на будівельному ринку, та покращення стану матеріально-технічної бази підприємства.

Стратегічний потенціал ПАТ «Київпроект» включає в себе аналіз: складових потенціальних можливостей підприємства – його адаптивність та конкурентні переваги.

Для оцінки потенціалу ПАТ «Київпроект» скористаємося експертним методом, що передбачає наступну шкалу оцінювання потенціалу:

- 0..1 – незначний рівень;
- 1..3 – низький рівень;
- 3..6 – середній рівень;
- 6..9 – стабільний рівень;
- 9 і більше – перспективний рівень.

У табл. 2.5. представимо бали-оцінки стратегічного потенціалу ПАТ «Київпроект».

Таблиця 2.5

Оцінка стратегічного потенціалу ПАТ «Київпроект»

Локальний потенціал	Вага	Бали	Бажане значення	Прогнозовані бали	Прогнозоване бажане значення
1	2	3	4	5	6
1.Виробничий	0,20	8,00	1,60	9,00	1,80
2.Ресурсно-сировинний	0,10	6,00	0,60	7,00	0,70
3.Фінансовий	0,15	5,00	0,75	6,00	0,90
4.Маркетинговий	0,12	6,00	0,72	7,00	0,84
5.Інноваційний	0,11	4,00	0,44	5,00	0,55
6.Інвестиційний	0,12	4,00	0,48	5,00	0,60
7.Трудовий	0,07	7,00	0,49	8,00	0,56
8.Організація управління	0,07	7,00	0,49	8,00	0,56
9.Інфраструктурний та екологічний	0,06	8,00	0,48	8,00	0,48

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Отже, згідно з проведеною оцінкою стратегічного потенціалу ПАТ «Київпроект» можна зробити висновок, що потенціал як існуючий так і прогнозований є вищим за середній.

Варто відзначити, що на підприємстві ПАТ «Київпроект» не існує системи яка б проводила діагностику економічної безпеки підприємства на постійній основі. Провівши аналіз внутрішнього середовища підприємства та визначивши сильні і слабкі сторони потрібно провести комплексну оцінку системи управління економічної безпеки підприємства.

2.2. Оцінка стану та динаміки фінансових ресурсів

Оцінка стану та динаміки фінансових ресурсів включає в себе комплексний аналіз всіх фінансових показників підприємства. Проведемо аналіз економічних коефіцієнтів ПАТ «Київпроект» показано в таблиці 2.6

Таблиця 2.6

Основні економічні коефіцієнти, що відображають стан виробничо-господарської діяльності ПАТ «Київпроект» за 2018-2020 роки

Показник	Формула	Орієнтована позитивне значення показника	Рік			Абсолютне значення,+-	
			2018 р.	2019 р.	2020 р.	2019/2018	2020/2019
A	1	2	3	4	5	6	7
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$K1 = \frac{\text{ф.1(р.1160 + р.1165)} + \text{р.1695}}{\text{ф.1}}$	>0,2	0,1	0,06	0,07	-0,04	0,01
Коефіцієнт загальної ліквідності	$K2 = \frac{\text{ф.1 р.1195} + \text{ф.1 р.1695}}{\text{ф.1}}$	>1,0	2,59	2,8	5,66	0,21	2,86
Коефіцієнт фінансової стійкості платоспроможності	$K3 = \frac{\text{ф.1 р.1495} + \text{ф.1 р.1900}}{\text{ф.1}}$	>0,5	0,87	0,88	0,94	0,01	0,06
Коефіцієнт покриття зобов'язань власним капіталом	$K4 = \frac{\text{ф.1 р.1595} + \text{р.1695} + \text{р.1700}}{\text{ф.1 р.1495}}$	<1,0	0,15	0,14	0,06	-0,01	-0,08

Продовження табл. 2.6							
Коефіцієнт рентабельності активів	$K5 = \frac{\text{р.2350 або р.2355}}{\text{(ф.1 р.1300 (гр.3) + р.1300 (гр.4)/2)}}$	>0,0	0,01	0,03	0,01	0,02	-0,02

Джерело: складено за матеріалами [Додаток Б]

Коефіцієнт абсолютної ліквідності знаходиться за межею нормативного значення, що говорить про неможливість підприємства негайно ліквідувати короткострокову заборгованість. Коефіцієнт загальної ліквідності знаходиться в межах норми та постійно зростає з 2,59 в 2018 році зросло до 2,86 в 2020 році, це показує зростання одиниць найбільш ліквідних активів, які припадають на одиницю термінових боргів. Гарні показники є у коефіцієнта фінансової стійкості який постійно зростає в 2018 році склав 0,87, в 2019 році на 0,88, в 2020 році на 0,94. ПАТ «Київпроект» має досить стійке фінансове положення. Коефіцієнт покриття зобов'язань власним капіталом показує, що на підприємстві недостатньо власних коштів на покриття взятих на себе зобов'язання. Рентабельність активів зростає з 0,01% в 2018 році, а в 2020 році склало також 0,01%.

Отже, проведений аналіз діяльності ПАТ «Київпроект» показав, що підприємство значно збільшило за стані 2018-2020 рр. свої ресурси, але при цьому ліквідність підприємства знаходиться на низькому рівні. Далі проведемо аналіз показників фінансової стійкості в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Аналіз капіталу ПАТ «Київпроект» в розрізі тривалості використання в 2018 - 2020 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Постійний капітал	39 675	40 282	41 158	607	876	1,53	2,17	3,74
Сталі зобов'язання	0	570	0	570	-570	-	-100	-

Продовження табл. 2.7								
Мобільні зобов'язання	5 965	5 100	2 481	-865	-2 619	-14,5	-51,35	-58,41

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Демонстроване підприємством ПАТ «Київпроект» накопичення постійної частини капіталу на 3,74% протягом 2018 - 2020 рр. створює необхідні фонди для стійкої діяльності в довгостроковій перспективі.

Вартість стійких зобов'язань ПАТ «Київпроект» дорівнює нулю. Виявлене зниження суми мобільних зобов'язань ПАТ «Київпроект» на 58,41% протягом періоду 2018 - 2020 рр. скорочує обсяг доступного обігового капіталу, з іншого боку, призводить до зниження фінансових ризиків.

Таблиця 2.8

Елементи майна ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Розрахунково-грошова частина майна	15 595	11 363	10 204	-4 232	-1 159	-27,14	-10,2	-34,57
Виробнича частина майна	29 862	34 411	33 409	4 549	-1 002	15,23	-2,91	11,88
Нематеріальне майно	183	178	26	-5	-152	-2,73	-85,39	-85,79
Всього	45 640	45 952	43 639	312	-2 313	0,68	-5,03	-4,38

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Поточна вартість розрахунково-грошової частини майна ПАТ «Київпроект» на кінець 2020 р. становить 10204 тис. грн. На товарне майно припадає 0 тис. грн. в кінці періоду дослідження, а виробнича частина формує 33409 тис. грн.

Таблиця 2.9

Динаміка показників майнового стану ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020 рр.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Частка обігових виробничих фондів у оборотних активах	0,15	0,29	0,29	0,14	0	93,33	0	93,33
Частка основних засобів у активах	0,54	0,54	0,54	0	0	0	0	0
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,44	0,44	0,46	0	0,02	0	4,55	4,55
Коефіцієнт оновлення основних засобів	-	-0,02	-0,01	-	0,01	0	-50	0
Частка довгострокових фінансових інвестицій в активах	0,05	0,03	0,01	-0,02	-0,02	-40	-66,67	-80
Коефіцієнт мобільності активів	0,51	0,45	0,47	-0,06	0,02	-11,76	4,44	-7,84

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Спостерігається підвищення рівня зношеності основних засобів, що створює додаткові виробничі ризики, пов'язані із припиненням виробництва чи надання послуг через поломки. З іншої сторони, значення показника знаходиться у допустимих межах, що говорить про прийнятну політику управління основними засобами. Підприємство не проводить активне оновлення основних засобів у 2020 р., що може призвести до зниження виробничого потенціалу.

Таблиця 2.10

Динаміка показників фінансової стійкості ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020 рр.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018

Продовження табл. 2.10						
Власні обігові кошти, тис. грн.	9 509	8 632	11 567	-877	2 935	2 058
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	0,61	0,6	0,82	-0,01	0,22	0,21
Маневреність власних оборотних коштів	0,06	0,04	0,02	-0,02	-0,02	-0,04
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами запасів	4,06	2,07	2,79	-1,99	0,72	-1,27
Коефіцієнт фінансової автономії	0,87	0,88	0,94	0,01	0,06	0,07
Коефіцієнт фінансової залежності	1,15	1,14	1,06	-0,01	-0,08	-0,09
Коефіцієнт фінансового левериджу	0,15	0,14	0,06	-0,01	-0,08	-0,09
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,24	0,21	0,28	-0,03	0,07	0,04
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	1	0,9	1	-0,1	0,1	0
Коефіцієнт фінансової стійкості (покриття інвестицій)	0,87	0,89	0,94	0,02	0,05	0,07
Коефіцієнт мобільності активів	0,51	0,45	0,47	-0,06	0,02	-0,04

Джерело: складено за матеріалами підприємства

ПАТ «Київпроект» сформувало власні оборотні кошти (11 567 тис. грн.), які можна використовувати для фінансування частини запасів, необхідних в операційному процесі; дебіторської заборгованості, яка виникає в процесі виробництва і збуту; інших оборотних активів. Обсяг цих коштів збільшився на 2 058 тис. грн. за 2018 - 2020 рр.

Управлінці ПАТ «Київпроект» забезпечили високу фінансову гнучкість підприємства, так як відчутна частина оборотного капіталу створена за рахунок коштів власників. Як результат, підприємство менше залежить від зовнішніх постачальників фінансових ресурсів. 82% оборотних активів припадає на власні оборотні кошти в 2020 р.

Власні обігові кошти характеризуються прийнятним рівнем маневреності, що відображає відповідний коефіцієнт (0,02).

Для підприємства вкрай важливо мати можливість формувати необхідні запаси матеріальних ресурсів, які потім використовуються у виробничому процесі і процесі надання послуг. Якщо виникають перебої з поставками, то це загрожує як виконанню виробничої програми, так і іміджу ПАТ «Київпроект». Високе значення показника забезпечення запасів власними обіговими коштами (279% в 2020 р.) говорить про те, що ризик виникнення таких перебоїв є мінімальним. Крім цього, спостерігається підвищення ризику формування недостатнього запасу матеріалів, сировини та інших ресурсів протягом періоду 2018 - 2020 рр., що призвело б до тимчасової зупинки операційної діяльності ПАТ «Київпроект». Про це говорить зниження частки власних обігових коштів в запасах на 1,27 процентних пунктів.

Вчені та практики виділяють дві основні групи показників фінансової стійкості. Перша, яка розглядалася вище, враховує обсяг власних обігових коштів. Друга ж група показників відображає співвідношення між зобов'язаннями та власним капіталом компанії.

ПАТ «Київпроект» здатне самостійно фінансувати істотну частку необхідних активів, а саме 94%. Той факт, що відповідний показник підвищується на 0,07, говорить про зростання довіри до підприємства з боку учасників фінансового ринку, постачальників матеріальних ресурсів і послуг. Адже навіть якщо підприємство втратить платоспроможність і збанкрутує, то висока частка власного капіталу дозволить погасити більшу частину зобов'язань.

Виходячи з такої логіки, показник фінансового левериджу і фінансової залежності ПАТ «Київпроект» також знаходиться в нормативних межах і фіксує низьку залежність від зовнішніх постачальників фінансових ресурсів. Доцільно і надалі стежити за дотриманням прийнятного співвідношення між власним капіталом і позиковими засобами, що дозволяє отримати кращу оцінку кредитоспроможності, а значить і скоротити витрати, пов'язані із залученням додаткових фінансових ресурсів на платній основі.

На кожну гривню власного капіталу ПАТ «Київпроект» припадає 1,06 гривень пасивів.

У ПАТ «Київпроект» було на момент складання звітності 0,06 гривень зобов'язань на кожну гривню власного.

Індикатор маневреності власного капіталу свідчить про високий рівень фінансової гнучкості цього джерела фінансування активів підприємства. На кінець 2020 р. значення дорівнює 28%.

У своїй політиці залучення зобов'язань в якості джерел фінансування, як можна судити із показника короткострокової заборгованості, підприємство робить акцент на короткострокових боргах, що дозволяє залишатися більш маневреним, залучати і платити за кошти лише в разі потреби. З іншого боку, якщо підприємству буде обмежено доступ до такої короткострокової заборгованості, то воно не зможе забезпечити стійкість господарських процесів. Поточні зобов'язання формували 100% зобов'язань в 2020 р. У ПАТ «Київпроект» було на момент складання звітності 0,06 гривень зобов'язань на кожну гривню власного капіталу.

Якщо індикатор автономії враховує вартість власного капіталу, то загальний коефіцієнт фінансової стійкості розраховується з додатковим елементом у вигляді довгострокових зобов'язань ПАТ «Київпроект». Значення цього показника в 2020 р. в розмірі 94% говорить про те, що ризик зупинки діяльності через недостатній обсяг короткострокових зобов'язань є мінімальним протягом найближчого року.

Структура активів ПАТ «Київпроект» в 2020 р. вказує на низький рівень адаптивності, так як в разі необхідності підприємство не зможе швидко перебудувати свої бізнес-процеси, вивільнити фінансові ресурси з тих активів, які не є перспективними і недостатньо продуктивними в мінливих умовах, з іншого боку, направити їх згідно з оновленою політикою формування активів.

На кожну гривню необоротних активів було 0,47 гривень оборотних активів.

Визначення типу фінансової стійкості ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020**рр., тис. грн.**

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Власний капітал та резерви	39 675	40 282	41 158	607	876	1,53	2,17	3,74
Необоротні активи	30 166	31 650	29 591	1 484	-2 059	4,92	-6,51	-1,91
Власні обігові кошти	9 509	8 632	11 567	-877	2 935	-9,22	34	21,64
Довгострокові зобов'язання	0	570	0	570	-570	0	-100	0
Наявність власних обігових коштів та довгострокових джерел для фінансування запасів	9 509	9 202	11 567	-307	2 365	-3,23	25,7	21,64
Короткострокові зобов'язання	5 965	5 100	2 481	-865	-2 619	-14,5	-51,35	-58,41
Наявність власних обігових коштів, короткострокових та довгострокових джерел для фінансування запасів	15 474	14 302	14 048	-1 172	-254	-7,57	-1,78	-9,22
Загальна сума запасів	2 343	4 164	4 139	1 821	-25	77,72	-0,6	76,65
Надлишок (+), недостача власних обігових коштів для формування запасів	7 166	4 468	7 428	-2 698	2 960	-37,65	66,25	3,66
Надлишок (+), недостача власних обігових коштів та довгострокових джерел для формування запасів	7 166	5 038	7 428	-2 128	2 390	-29,7	47,44	3,66

Продовження табл. 2.11									
Надлишок (+), недостача власних обігових коштів та короткострокових і довгострокових джерел для формування запасів	13 131	10 138	9 909	-2 993	-229	-	22,79	-2,26	-
									24,54

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Поточний стан фінансової стійкості можна охарактеризувати як «повністю стійке підприємство».

Структура і обсяг фінансових ресурсів ПАТ «Київпроект» є задовільними, так як у компанії достатньо власних джерел фінансування для формування запасів матеріальних ресурсів і забезпечення стабільності виробничої і збутової роботи.

Таким чином, поточний стан можна охарактеризувати як сильний.

Поточний рівень фінансової стійкості сформовано відносно низьким об'ємом запасів, а значить і меншим необхідним обсягом власних оборотних коштів для забезпечення їх формування.

Як результат, ПАТ «Київпроект» може накопичити матеріальні запаси за рахунок наявних у розпорядженні власних коштів, тому навіть в умовах зміни ситуації на фінансовому ринку та обмеження доступу до нього підприємству, воно все одно зможе забезпечити стабільність операційних процесів. Фінансове становище акціонерного товариства є стійким протягом 2020 р.

Таблиця 2.12

Динаміка інших показників платоспроможності ПАТ «Київпроект», що ґрунтуються на достатності грошового потоку

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018

Продовження табл. 2.12						
Загальний ступінь платоспроможності, міс.	1,53	1,34	0,92	-0,19	-0,42	-0,61
Коефіцієнт заборгованості за позиками та кредитами банків, міс.	0	0	0	0	0	0
Коефіцієнт заборгованості за кредиторською заборгованістю, міс.	1,11	1,01	0,81	-0,1	-0,2	-0,3
Коефіцієнт покриття відсотків	-	-	142	-	-	-

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Підприємству потрібен час тривалістю 0,92 місяців для погашення поточних і довгострокових зобов'язань за рахунок одержаних грошей від продажу товарів і послуг ПАТ «Київпроект». Виявлене зниження показника на 0,61 місяців вказує на деяке скорочення загальної платоспроможності.

Відсутній ризик підвищення вартості матеріальних ресурсів, послуг, що пов'язано з ростом платоспроможності ПАТ «Київпроект» за кредиторською заборгованістю протягом 2018 - 2020 рр. Для виконання своїх зобов'язань підприємству потрібно на 0,3 місяців менше.

ПАТ «Київпроект» здатне своєчасно і в повній мірі виконати процентні зобов'язання згідно з кредитною угодою, про що свідчить коефіцієнт покриття відсотків. На кожну гривню відсотків до сплати у компанії є 142 гривень ЕВІТ (прибуток до оподаткування і виплати відсотків) в 2020 р.

Методика оцінки рівня кредитоспроможності використовується для визначення того, до якої категорії відноситься підприємство як позичальник.

Таблиця 2.13

Визначення показників кредитоспроможності ПАТ «Київпроект»

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018

Продовження табл. 2.13						
Коефіцієнт автономії (рівень самофінансування)	0,87	0,88	0,94	0,01	0,06	0,07
Частка оборотних активів в загальній величині сукупних активів	0,34	0,31	0,32	-0,03	0,01	-0,02
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	0,61	0,6	0,82	-0,01	0,22	0,21
Коефіцієнт поточної ліквідності	2,59	2,8	5,66	0,21	2,86	3,07
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,1	0,06	0,07	-0,04	0,01	-0,03
Коефіцієнт рентабельності активів (за прибутком до оподаткування)	-	0,06	0,03	-	-0,03	-
Коефіцієнт оборотності активів	-	1,11	0,72	-	-0,39	-

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Таблиця 2.14

Величина коефіцієнтів кредитоспроможності ПАТ «Київпроект»

Показники	Рік	
	2019	2020
Коефіцієнт автономії (рівень самофінансування)	Дуже високий	Дуже високий
Частка оборотних активів в загальній величині сукупних активів	Низький	Низький
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	Високий	Дуже високий
Коефіцієнт поточної ліквідності	Дуже високий	Дуже високий
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Середній	Середній
Коефіцієнт рентабельності активів (за прибутком до оподаткування)	Середній	Середній
Коефіцієнт оборотності активів	Дуже високий	Середній

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Для визначення «Величини коефіцієнта» використовується поточне значення відповідного індикатора.

Таблиця 2.15

Визначення кредитоспроможності ПАТ «Київпроект»

Період дослідження	Позначення групи	Назва групи	Кількість коефіцієнтів у групі	Значення
2019	N1	Дуже низьке	0	0
	N2	Низьке	1	0,143
	N3	Середнє	2	0,286
	N4	Високе	1	0,143
	N5	Дуже високе	3	0,429
	F	0,682		
2020	N1	Дуже низьке	0	0
	N2	Низьке	1	0,143
	N3	Середнє	3	0,429
	N4	Високе	0	0
	N5	Дуже високе	3	0,429
	F	0,654		

Джерело: складено за матеріалами підприємства

З огляду на отриманий результат, ПАТ «Київпроект» можна віднести до категорії «Відносно благополучних» в 2020 р. Ступінь впевненості оцінки - 100%.

З точки зору самого підприємства і його можливостей така оцінка говорить про те, що в разі необхідності ПАТ «Київпроект» завжди зможе звернутися до учасників фінансового ринку для того, щоб залучити необхідне фінансування на вигідних умовах і своєчасно погасити зобов'язання або використовувати довгострокові кошти для посилення і розширення. З точки зору банку така оцінка означає, що ПАТ «Київпроект» характеризується збалансованою фінансовою системою, ефективною бізнес-

моделлю, яка дозволяє своєчасно відповідати за нарахованими відсотками і самим тілом наданого кредиту. Крім цього, така оцінка підприємства, рівня його кредитоспроможності, показує, що вартість фінансування буде нижчою, ніж в середньому це характерно для українського фінансового ринку.

2.3. Аналіз формування та використання фінансових ресурсів товариства

Розглянемо для початку аналізу динаміку та структуру джерел фінансування на ПАТ «Київпроект».

Таблиця 2.7.

Динаміка джерел фінансування ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Зареєстрований (пайовий) капітал	12 215	12 215	12 215	0	0	0	0	0
Капітал у дооцінках	-26 293	-27 447	-25 841	-1 154	1 606	4,39	-5,85	-1,72
Додатковий капітал	0	11	11	11	0	0	0	0
Резервний капітал	1 832	1 832	1 832	0	0	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	51 943	53 671	52 941	1 728	-730	3,33	-1,36	1,92
Вилучений капітал	22	0	0	-22	0	-100	0	-100
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	39 675	40 282	41 158	607	876	1,53	2,17	3,74
Відстрочені податкові зобов'язання	0	570	0	570	-570	0	-100	0
ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	0	570	0	570	-570	0	-100	0
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0	0	93	0	93	0	0	0

Продовження табл. 2.7								
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	253	310	255	57	-55	22,53	-17,74	0,79
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	651	785	677	134	-108	20,58	-13,76	3,99
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	3 435	3 187	1 156	-248	-2 031	-7,22	-63,73	-66,35
Поточні забезпечення	1 256	818	298	-438	-520	-34,87	-63,57	-76,27
Інші поточні зобов'язання	370	0	2	-370	2	-100	0	-99,46
ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	5 965	5 100	2 481	-865	-2 619	-14,5	-51,35	-58,41
Баланс	45 640	45 952	43 639	312	-2 313	0,68	-5,03	-4,38

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Основною метою будь-якого комерційного підприємства є досягнення цілей, визначених власниками. Зазвичай вони полягають у генеруванні прибутку. Збільшення власного капіталу (на 3,74%) в 2018 - 2020 рр. свідчить як про досягнення цієї мети, так і про зміцнення фінансового потенціалу ПАТ «Київпроект». Обсяг власного капіталу ПАТ «Київпроект» дорівнює 41 158 тис. грн. на кінець 2020 р. проти 39 675 тис. грн. в 2018 р.

Зниження обсягу доступних джерел фінансування на 4,38% ПАТ «Київпроект» для формування активів підприємства за рахунок зменшення вартості короткострокових зобов'язань (на 58,41%) протягом 2018 - 2020 рр. обмежує можливості зростання і здійснення активної діяльності для збільшення своєї частки ринку.

Найбільш важливими факторами підвищення вартості залучених джерел фінансування ПАТ «Київпроект» були: капітал у дооцінках (+452 тис. грн.), додатковий капітал (+11 тис. грн.), нерозподілений прибуток (непокритий збиток) (+1,92%), поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями (+93 тис. грн.), поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (+0,79%), поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом (+3,99%).

Найбільш важливими факторами зниження вартості залучених джерел фінансування ПАТ «Київпроект» були:

- вилучений капітал (-100%)
- поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами (-66,35%)
- поточні забезпечення (-76,27%)
- інші поточні зобов'язання (-99,46%)

Таблиця 2.8

Структура джерел фінансування ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020 рр., %

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Зареєстрований (пайовий) капітал	26,76	26,58	27,99	-0,18	1,41	1,23
Додатковий капітал	0	0,02	0,03	0,02	0,01	0,03
Резервний капітал	4,01	3,99	4,2	-0,02	0,21	0,19
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	113,81	116,8	121,32	2,99	4,52	7,51
Вилучений капітал	0,05	0	0	-0,05	0	-0,05
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	86,93	87,66	94,31	0,73	6,65	7,38
Відстрочені податкові зобов'язання	0	1,24	0	1,24	-1,24	0
ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	0	1,24	0	1,24	-1,24	0
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0	0	0,21	0	0,21	0,21
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	0,55	0,67	0,58	0,12	-0,09	0,03
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1,43	1,71	1,55	0,28	-0,16	0,12
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	7,53	6,94	2,65	-0,59	-4,29	-4,88
Поточні забезпечення	2,75	1,78	0,68	-0,97	-1,1	-2,07
Інші поточні зобов'язання	0,81	0	0	-0,81	0	-0,81
ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	13,07	11,1	5,69	-1,97	-5,41	-7,38
Баланс	100	100	100	0	0	0

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Структура джерел фінансування активів формується під впливом вартості банківських кредитів на ринку, пропозицій товарного кредитування

постачальниками, бажань власників, рішень менеджменту підприємства. В 2018 р. джерела фінансування ПАТ «Київпроект» складаються з короткострокових зобов'язань (13,07%), довгострокових зобов'язань (0%), власного капіталу (86,93%).

Частка власного капіталу ПАТ «Київпроект» в джерелах фінансування активів була високою, що свідчить про низький ризик втрати свого капіталу кредиторами.

ПАТ «Київпроект» сформувало власний капітал з таких важливих елементів:

- зареєстрований (пайовий) капітал (частка дорівнює 26,76%)
- резервний капітал (частка дорівнює 4,01%)
- нерозподілений прибуток (непокритий збиток) (частка дорівнює 113,81%)

В якості важливих елементів зобов'язань ПАТ «Київпроект» слід виділити:

- поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами (частка дорівнює 7,53%)

На кінець 2020 р. джерела фінансування ПАТ «Київпроект» склалися з короткострокових зобов'язань на 5,69%, з довгострокових зобов'язань на 0%, з власного капіталу на 94,31%.

Більшу частину джерел фінансування активів підприємства складають власні, що знижує залежність від зовнішніх кредиторів. Крім цього, підприємство виглядає більш надійним позичальником, так як інтереси банку або інших партнерів підприємства захищені в разі банкрутства.

При здійсненні фінансування активів ПАТ «Київпроект» найважливішу роль відігравали такі елементи власного капіталу:

- зареєстрований (пайовий) капітал (частка дорівнює 27,99%)
- резервний капітал (частка дорівнює 4,2%)
- нерозподілений прибуток (непокритий збиток) (частка дорівнює 121,32%).

Динаміка чистих активів ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Необоротні активи	30 166	31 650	29 591	1 484	-2 059	4,92	-6,51	-1,91
Оборотні активи	15 474	14 302	14 048	-1 172	-254	-7,57	-1,78	-9,22
Довгострокові зобов'язання	0	570	0	570	-570	0	-100	0
Короткострокові зобов'язання	5 965	5 100	2 481	-865	-2 619	-14,5	-51,35	-58,41
Всього чистих активів	39 675	40 282	41 158	607	876	1,53	2,17	3,74

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Фінансове становище власників ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020 рр. посилюється, так як після вирахування зобов'язань обсяг наявних чистих активів зростає на 3,74%. Таким чином, підприємство характеризується ефективною бізнес-моделлю.

Таблиця 2.10

Показники ділової активності ПАТ «Київпроект» (показники оборотності)

Показники	Рік		Абсолютний приріст (відхилення), +,-
	2019	2020	2020 / 2019
Оборотність власного капіталу, обороти	1,27	0,8	-0,47
Оборотність активів, коефіцієнт трансформації, обороти	1,11	0,72	-0,39
Фондовіддача, обороти	2,06	1,34	-0,72
Коефіцієнт оборотності оборотних активів, обороти	3,42	2,29	-1,13

Продовження табл. 2.10			
Період одного обороту оборотних активів, днів	105,26	157,42	52,16
Коефіцієнт оборотності запасів, обороти	11,93	5,8	-6,13
Період одного обороту запасів, днів	30,16	62,02	31,86
Період одного обороту готової продукції, дні	0	0	0
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, обороти	4,58	3,36	-1,22
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	78,65	107,21	28,56
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, обороти	9,01	7,46	-1,55
Період погашення кредиторської заборгованості, днів	39,96	48,28	8,32
Період виробничого циклу, днів	30,16	62,02	31,86
Період операційного циклу, днів	108,81	169,23	60,42
Період фінансового циклу, днів	68,85	120,95	52,1

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Індикатор оборотності власного капіталу характеризує наскільки інтенсивно використовується власний капітал для генерування виручки підприємства. На кожную залучену гривню цього джерела фінансування активів ПАТ «Київпроект» отримало 0,8 гривень чистого доходу в 2020 р.

Фактором зниження оборотності капіталу власників є скорочення чистого доходу підприємства, а також збільшення середньої вартості власного капіталу, що мало негативний вплив на результативний показник в 2018 - 2020 рр.

Кожна гривня ПАТ «Київпроект» забезпечила отримання 0,72 гривень припливу коштів від продажу товарів і послуг протягом 2020 р.

Залучені основні засоби ПАТ «Київпроект» використовуються в операційному процесі менш інтенсивно, про що свідчить зниження фондівіддачі (поточне значення становить 1,34 проти базового 2,06). В 2020

р. кожна вкладена в основні засоби гривня дозволила виготовити та реалізувати 1,34 гривень товарів і послуг.

Дебіторська заборгованість ПАТ «Київпроект» здійснила 3,36 оборотів в рік, а період інкасації заборгованості дорівнює 107,21 днів.

Клієнти при отриманні товарів і послуг підприємства, постачальники при отриманні авансів, інші дебітори відволікають у компанії пропорційно більші суми коштів на кінець періоду дослідження, що призвело до зниження оборотності цього елементу активу на 1,22.

Клієнти та інші дебітори використовували в 2020 р. кошти компанії протягом більш тривалого періоду (107,21 днів) в порівнянні з тим терміном, протягом якого підприємство відволікало частину оборотного капіталу постачальників та інших партнерів в рамках фінансово-господарських відносин при формуванні кредиторської заборгованості (48,28 днів).

Якщо такий механізм товарного кредитування клієнтів дозволяє забезпечувати підвищення рівня продажів, то доцільно і надалі дотримуватися такої політики за умови контролю якості заборгованості.

Період, протягом якого вкладені кошти ПАТ «Київпроект» після проходження стадії формування матеріальних запасів, їх перетворення в готову продукцію і послуги, погашення дебіторської заборгованості перетворювалися назад в грошові кошти, дорівнює 169,23 дням.

Виявлене розтягування тривалості операційного циклу на 60,42 днів вказує на деяке зниження якості операційного процесу ПАТ «Київпроект».

Показник фінансового циклу, який враховує також кредиторську заборгованість, дорівнює 120,95 дням.

Індикатор рентабельності активів ПАТ «Київпроект» показує, що на кожну гривню, котра використовується для фінансування активів було сформовано чистого прибутку в розмірі 3,85 коп. в 2020 р.

Рівень прибутковості активів знаходиться вище, ніж інфляція в країні, тому можна стверджувати, що відбувається підвищення реальної вартості залучених в господарський процес активів підприємства.

Динаміка показників рентабельності (збитковості) ПАТ «Київпроект»

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Рентабельність (пасивів) активів (чистий прибуток в чисельнику), %	-	3,77	3,85	-	0,08	-
Рентабельність (пасивів) активів (ЕБІТ в чисельнику), %	-	5,71	3,17	-	-2,54	-
Рентабельність (пасивів) активів (ЕБІТДА в чисельнику), %	-	9,81	7,45	-	-2,36	-
Рентабельність власного капіталу, %	-	4,32	4,24	-	-0,08	-
Рентабельність виробничих фондів, %	-	6,18	6,1	-	-0,08	-
Рентабельність продажів за валовим прибутком (валова маржа), %	38,43	23,74	25,67	-14,69	1,93	-12,76
Рентабельність продажів за операційним прибутком (операційна маржа), %	0,22	5,17	4,76	4,95	-0,41	4,54
Рентабельність продажів за чистим прибутком (чиста маржа), %	0,91	3,39	5,32	2,48	1,93	4,41
Операційна рентабельність витрат, %	0,19	4,58	4,12	4,39	-0,46	3,93
Коефіцієнт реінвестування, %	-	100	-42,29	-	-142,29	-
Коефіцієнт стійкості економічного зростання, %	-	4,29	-1,77	-	-6,06	-
Період окупності активів	-	26,5	25,95	-	-0,55	-
Період окупності власного капіталу	-	23,14	23,59	-	0,45	-

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Таким чином, менеджмент здатен ефективно використовувати обмежені фінансові ресурси для досягнення цілей зростання і розвитку підприємства.

Відповідно, в 2020 р. рівень окупності активів ПАТ «Київпроект» дорівнює 25,95 років.

Важливим показником є рентабельність власного капіталу, який відображає ефективність роботи компанії з точки зору власників або потенційних інвесторів. Кожна гривня капіталу власників в 2020 р. забезпечила їм 4,24 копійок чистого прибутку. Підприємство забезпечувало

підвищення добробуту і поліпшення матеріального становища власників, про що свідчить високе значення індикатора рентабельності власного капіталу.

Як результат, термін, протягом якого капітал власників при збереженні поточної рентабельності власного капіталу окупиться, становить 23,59 років.

Про ефективність використання виробничих активів ПАТ «Київпроект» в операційному процесі свідчить відповідний індикатор рентабельності. Його значення в 2020 р. становило 6,1% , що на 0,08 процентних пункти більше значення на кінець 2018 р.

Операційна маржа підприємства є індикатором конкурентоспроможності, тому високе значення такого показника говорить про якісні товари та послуги підприємства, що забезпечує стійке положення на конкурентному ринку. В 2020 р. ПАТ «Київпроект» на кожен гривню продажів заробило 4,76 копійок операційного прибутку. Управлінці виконують свою роботу, а саме - шукають можливості забезпечення більш високої ефективності операційних процесів підприємства, про що свідчить підвищення показника на 4,54 в 2018 - 2020 рр.

Таблиця 2.12

Факторний аналіз рентабельності ПАТ «Київпроект»

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Всього доходів	56 238	60 289	39 008	4 051	-21 281	7,2	-35,3	-30,64
Всього витрат	55 811	58 561	37 914	2 750	-20 647	4,93	-35,26	-32,07
Чистий прибуток (поточний рік)	427	1 728	1 726	1 301	-2	304,68	-0,12	304,22
Витрати на гривню доходу	0,99	0,97	0,97	-0,02	0	-2,02	0	-2,02

Показники	Рік		Абсолютний приріст (відхилення), +,-
	2019	2020	2020 / 2019
Коефіцієнт співвідношення витрат	1,05	0,68	-0,37
Зміна прибутку за рахунок зміни витрат, тис. грн.	21,04	-136,93	-157,97
Коефіцієнт співвідношення доходів	1,07	0,69	-0,38
Зміна прибутку за рахунок зміни доходу тис. грн.	9,72	6,1	-3,62
Зміна прибутку за рахунок зміни витрат на 1 гривню доходу, тис. грн.	1 270,24	797,82	-472,42
Загальна сума впливу факторів, тис.грн.	1 301	1 299	-2

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Поточна динаміка витрат так вплинула на прибуток ПАТ «Київпроект» протягом періоду 2018 - 2020 рр.: $(427 - 0) * ((24\,096 + 6\,114 + 605 + 6\,614 + 10 + 0 + 159 + 0 + 316) / (28\,871 + 8\,082 + 2\,133 + 16\,462 + 0 + 0 + 155 + 0 + 108) - 1) = -136,93$ тис. грн.

Прибуток ПАТ «Київпроект» змінився через зміну доходу протягом періоду 2018 - 2020 рр. на: $(427 - 0) * (((32\,416 + 6\,555 + 0 + 17 + 20 + 0) / (46\,888 + 8\,764 + 0 + 432 + 154 + 0)) - ((24\,096 + 6\,114 + 605 + 6\,614 + 10 + 0 + 159 + 0 + 316) / (28\,871 + 8\,082 + 2\,133 + 16\,462 + 0 + 0 + 155 + 0 + 108))) = 6,1$ тис. грн.

Частка витрат в доходах привела до зміни прибутку на:

$((32\,416 + 6\,555 + 0 + 17 + 20 + 0) * ((28\,871 + 8\,082 + 2\,133 + 16\,462 + 0 + 0 + 155 + 0 + 108) / (46\,888 + 8\,764 + 0 + 432 + 154 + 0)) - (24\,096 + 6\,114 + 605 + 6\,614 + 10 + 0 + 159 + 0 + 316) / (32\,416 + 6\,555 + 0 + 17 + 20 + 0)) = 797,82$ тис. грн.

Сума впливу всіх факторів становить:

$(1\,726 - 0) - (427 - 0) = 1\,299$ тис. грн.

**Оцінка факторів рентабельності за п'ятифакторною моделлю ПАТ
«Київпроект»**

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Чистий прибуток	427	1 728	1 726	1 301	-2	304,68	-0,12	304,22
Власний капітал	39 675	40 282	41 158	607	876	1,53	2,17	3,74
ЕВТ	535	2 615	1 410	2 080	-1 205	388,79	-46,08	163,55
ЕВІТ	535	2 615	1 420	2 080	-1 195	388,79	-45,7	165,42
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	46 888	50 920	32 416	4 032	-18 504	8,6	-36,34	-30,87
Активи	45 640	45 952	43 639	312	-2 313	0,68	-5,03	-4,38
Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-				
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018		
Податковий тягар	0,8	0,66	1,22	-0,14	0,56	0,42		
Тягар відсотків	1	1	0,99	0	-0,01	-0,01		
Операційна рентабельність	0,01	0,05	0,04	0,04	-0,01	0,03		
Співвідношення виручки до активів	1,03	1,11	0,74	0,08	-0,37	-0,29		
Коефіцієнт фінансового важеля	1,15	1,14	1,06	-0,01	-0,08	-0,09		
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,01	0,04	0,04	0,03	0	0,03		
Показники	Рік		Абсолютний приріст (відхилення), +,-					
	2019	2020	2020 / 2019					
Податковий тягар	0	0,01	0,01					

Тягар відсотків	0	0	0
Операційна рентабельність	0,03	0,05	0,02
Співвідношення виручки до активів	0	-0,02	-0,02
Коефіцієнт фінансового важеля	0	0	0

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Через коливання податкового навантаження протягом періоду 2018 - 2020 рр. ROE змінилася на:

$$(427 / 535) * (535 / (0 + 535)) * ((0 + 535) / 46\,888) * (46\,888 / 45\,640) * (45\,640 / 39\,675) - (427 / 535) * (535 / (0 + 535)) * ((0 + 535) / 46\,888) * (46\,888 / 45\,640) * (45\,640 / 39\,675) = 0,01$$

Динаміка операційної рентабельності забезпечила зміну ROE на:

$$(427 / 535) * (535 / (0 + 535)) * ((0 + 535) / 46\,888) * (46\,888 / 45\,640) * (45\,640 / 39\,675) - (427 / 535) * (535 / (0 + 535)) * ((0 + 535) / 46\,888) * (46\,888 / 45\,640) * (45\,640 / 39\,675) = 0,05.$$

Варіація співвідношення виручки до суми активів ПАТ «Київпроект» привела до відхилення ROE на:

$$(427 / 535) * (535 / (0 + 535)) * ((0 + 535) / 46\,888) * (46\,888 / 45\,640) * (45\,640 / 39\,675) - (427 / 535) * (535 / (0 + 535)) * ((0 + 535) / 46\,888) * (46\,888 / 45\,640) * (45\,640 / 39\,675) = -0,02$$

Результатом впливу всіх цих факторів є підвищення рентабельності власного капіталу на 0,03.

Модель Dupont ПАТ «Київпроект»

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Результат до оподаткування товариства	535	2 615	1 410	2 080	-1 205	388,79	-46,08	163,55
Активи	45 640	45 952	43 639	312	-2 313	0,68	-5,03	-4,38
Виручка	46 888	50 920	32 416	4 032	-18 504	8,6	-36,34	-30,87
Співвідношення виручки до активів товариства	1,03	1,11	0,74	0,08	-0,37	7,77	-33,33	-28,16
Рентабельність продажів за результатом до оподаткування товариства	0,01	0,05	0,04	0,04	-0,01	400	-20	300
Співвідношення фінансового результату до оподаткування та суми активів на кінець періоду товариства, ROA	0,01	0,06	0,03	0,05	-0,03	500	-50	200

Джерело: складено за матеріалами підприємства

ROA в 2020 р. дорівнює 0,03.

Показник формувався наступним чином:

$$32\,416 / 43\,639 * 1\,410 / 32\,416 = 0,03.$$

Визначення імовірності банкрутства підприємства.

Таблиця 2.15

Двофакторна модель Альтмана

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Поточна ліквідність товариства	2,59	2,8	5,66	0,21	2,86	8,11	102,14	118,53
Співвідношення зобов'язань до капіталу	0,13	0,12	0,06	-0,01	-0,06	-7,69	-50	-53,85
Z	-3,1	-3,33	-6,43	-0,23	-3,1	7,42	93,09	107,42

Джерело: складено за матеріалами підприємства

В 2020 р. значення показника становило:

$$-0,3877-1,0736*(14\ 048 / 2\ 481) +0,579*((0 + 2\ 481) / 43\ 639) = -6,43$$

Це означає, що ймовірність банкрутства ПАТ «Київпроект» низька.

Таблиця 2.16

П'ятифакторна модель Альтмана

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Оборотний капітал до суми активів підприємства	0,21	0,2	0,27	-0,01	0,07	-4,76	35	28,57
Співвідношення нерозподіленого прибутку до суми активів	1,14	1,17	1,21	0,03	0,04	2,63	3,42	6,14

Продовження табл. 2.16								
Співвідношення прибутку до оподаткування до суми активів	0,01	0,06	0,03	0,05	-0,03	500	-50	200
Співвідношення власного капіталу до заборгованості (фінансова структура)	6,65	7,1	16,59	0,45	9,49	6,77	133,66	149,47
Співвідношення доходу до суми активів	1,03	1,11	0,74	0,08	-0,37	7,77	-33,33	-28,16
Z	4,97	5,4	9,02	0,43	3,62	8,65	67,04	81,49

Джерело: складено за матеріалами підприємства

В 2020 р. значення показника Z становить:

$$0,717 * ((14\ 048 - 2\ 481) / 43\ 639) + 0,847 * (52\ 941 / 43\ 639) + 3,107 * (1\ 410 / 43\ 639) + 0,42 * (41\ 158 / (0 + 2\ 481)) + 0,995 * (32\ 416 / (43\ 639)) = 9,02$$

Таблиця 2.17

Аналіз загальної суми грошових потоків ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Всього
	2018	2019	2020	2018-2020
Надходження від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	63 574	67 674	43 099	174 347
Надходження авансів від покупців і замовників	3 937	2 341	123	6 401
Надходження від повернення авансів	54	308	0	362
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	53	24	15	92
Інші надходження	116	582	48	746
Витрачання на оплату товарів (робіт, послуг)	33 921	46 997	29 197	110 115
Праці	6 514	6 377	4 375	17 266
Відрахувань на соціальні заходи	1 766	1 765	1 085	4 616

Продовження табл. 2.17				
Зобов'язань з податків і зборів	11 872	8 971	6 654	27 497
Витрачання на оплату авансів	4 468	1 659	1 172	7 299
Витрачання на оплату повернення авансів	48	115	37	200
Інші витрачання	851	735	236	1 822
Чистий рух коштів від операційної діяльності	8 294	4 310	529	13 133
необоротних активів	370	17	219	606
необоротних активів	9 002	4 276	971	14 249
Витрачання на надання позик	62	5	0	67
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-8 689	-4 264	-752	-13 705
Надходження від власного капіталу	0	33	0	33
Отримання позик	0	0	100	100
Погашення позик	0	370	0	370
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	370	-337	100	133
Чистий рух грошових коштів за звітний період	-23	-291	-123	-437
Залишок коштів на початок року	619	596	305	1 520
Залишок коштів на кінець року	596	305	182	1 083

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Різні види грошових потоків характеризуються різною ритмічністю. Наприклад, оплата сировини і матеріалів постачальників відповідає інтенсивності виробництва товарів і надання послуг, в тому час як витрати на оновлення основних засобів здійснюються раз у кілька років.

Тому важливо розглянути інтенсивність грошового потоку за кілька періодів.

Підприємству необхідно 118,77 тис. грн. в день протягом 2020 р. для того, щоб проводити поточну діяльність, а це значить, що підприємство здатне фінансувати себе протягом 2,05 днів за рахунок вільних грошових коштів.

Показник інтервалу самофінансування включає в себе також короткострокові фінансові інвестиції та дебіторську заборгованість, а значення ПАТ «Київпроект» вказує, що підприємство здатне проводити своєчасні розрахунки в рамках поточної діяльності протягом 83,33 днів тільки за рахунок наявних запасів ліквідних активів.

Таблиця 2.18

Відносні показники достатності грошових коштів ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020 рр.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Середньоденна потреба в коштах для операційної діяльності, тис. грн.	165,11	185,05	118,77	19,94	-66,28	12,08	-35,82	-28,07
Забезпеченість грошовими коштами, дні	-	2,43	2,05	-	-0,38	0	-15,64	0
Інтервал самофінансування, дні	-	62,55	83,33	-	20,78	0	33,22	0

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Це означає, що підприємство має можливість своєчасно обслуговувати свої зобов'язання навіть в разі виникнення будь-яких непередбачених затримок платежів від клієнтів і інших учасників економічних відносин.

Таблиця 2.19

Відносні показники ефективності грошових коштів ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020 рр.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		Відносний приріст (відхилення), %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Достатність грошового потоку від поточної діяльності для самофінансування	0,92	1,01	0,54	0,09	-0,47	9,78	-46,53	-41,3
Достатність грошового потоку від поточної діяльності для погашення зобов'язань	-	11,65	-	-	-	0	-100	0

Продовження табл. 2.19								
Коефіцієнт ліквідності сукупного грошового потоку	0,99	1	1	0,01	0	1,01	0	1,01
Коефіцієнт ліквідності грошового потоку від поточної діяльності	1,14	1,06	1,01	-0,08	-0,05	-7,02	-4,72	-11,4
Коефіцієнт ефективності сукупного грошового потоку	-0,01	0	0	0,01	0	-100	0	-100
Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку	-	-0,16	4,92	-	5,08	0	-3 175	0
Коефіцієнт реінвестування	-	-0,01	0	-	0,01	0	-100	0
Коефіцієнт рентабельності притоку грошових коштів	0,01	0,02	0,04	0,01	0,02	100	100	300
Коефіцієнт рентабельності відтоку грошових коштів	0,01	0,02	0,04	0,01	0,02	100	100	300
Коефіцієнт рентабельності грошового потоку від поточної діяльності	0,01	0,02	0,04	0,01	0,02	100	100	300

Джерело: складено за матеріалами підприємства

Поточне значення коефіцієнта достатності потоку від поточної діяльності для самофінансування знаходиться нижче одиниці, що говорить про нездатність підприємства фінансувати інвестиції за рахунок власних коштів.

ПАТ «Київпроект» має збалансовану структуру припливу і відтоку грошових коштів, що вказує на ефективну фінансову політику. Підтвердженням такого факту є коефіцієнт ліквідності сукупного потоку, який на кінець періоду дослідження дорівнює одиниці.

Відповідно, значення коефіцієнта ефективності сукупного потоку дорівнює нулю, що свідчить на користь управлінців, підтверджує їх компетентність і здатність забезпечувати синхронність потоків грошових коштів.

У ПАТ «Київпроект» достатньо чистого потоку грошових коштів для покриття поточних потреб, про що говорить значення коефіцієнта достатності чистого потоку.

Додатне значення рентабельності потоку грошових коштів говорить про здатність ПАТ «Київпроект» ефективно працювати в конкурентних

умовах. Якщо така ситуація буде спостерігатися протягом тривалого періоду, то додатній залишок грошових коштів буде збільшуватися.

Основною метою будь-якого комерційного підприємства є досягнення цілей, визначених власниками. Зазвичай вони полягають у генеруванні прибутку. Збільшення власного капіталу на 3,74% в 2018 - 2020 рр. свідчить як про досягнення цієї мети, так і про зміцнення фінансового потенціалу ПАТ «Київпроект». Обсяг власного капіталу ПАТ «Київпроект» дорівнює 41 158 тис. грн. на кінець 2020 р. проти 39 675 тис. грн. в 2018 р.

Фінансове становище власників ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020 рр. посилюється, так як після вирахування зобов'язань обсяг наявних чистих активів зростає на 3,74%. Таким чином, підприємство характеризується ефективною бізнес-моделлю.

В 2018 р. ПАТ «Київпроект» сформувало обсяг виручки в розмірі 46 888 тис. грн.

На кінець періоду дослідження (2020 р.) виручка становить 32 416 тис. грн., що на 30,87% менше показника на початок періоду аналізу. Це вказує на нездатність підприємства діяти в складних економічних умовах, використовувати наявні конкурентні переваги, задовольняти потреби свого цільового сегмента ринку. Це призводить до того, що у підприємства залишається менше фінансових ресурсів для того, щоб покрити постійні і змінні витрати, заохочувати ефективних співробітників, погашати фінансові зобов'язання, вирішувати інші оперативні та стратегічні завдання.

Кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства є найбільш важливим індикатором, що свідчить про здатність підприємства створювати додану вартість, займати стійке ринкове становище за рахунок реалізації якісних бізнес-процесів.

Чистий прибуток формується під впливом усіх управлінських рішень, які були зроблені протягом періоду аналізу, а також об'єктивних зовнішніх і внутрішніх процесів. Чистий прибуток ПАТ «Київпроект» становить 427 тис. грн. в 2018 р.

Позитивна динаміка показника ПАТ «Київпроект» (приріст 304,22%) говорить про здатність нарощувати обсяг залученого капіталу власників і стійко функціонувати протягом тривалого періоду часу на ринку.

Одночасне зниження обсягу чистого доходу ПАТ «Київпроект» і збільшення рівня запасів говорять про те, що підприємство використовує неефективні методики, не шукає можливостей вивільнення частини фінансових ресурсів, які загрузли в запасах. Як результат, такі фонди не можна використовувати за альтернативними напрямками. В цілому ефективність управління запасами знижується в 2018 - 2020 рр.

Дебіторська заборгованість ПАТ «Київпроект» здійснила 3,36 оборотів в рік, а період інкасації заборгованості дорівнює 107,21 днів.

Клієнти при отриманні товарів і послуг підприємства, постачальники при отриманні авансів, інші дебітори відволікають у компанії пропорційно більші суми коштів на кінець періоду дослідження, що призвело до зниження оборотності цього елемента активу на 1,22.

Клієнти та інші дебітори використовували в 2020 р. кошти компанії протягом більш тривалого періоду (107,21 днів) в порівнянні з тим терміном, протягом якого підприємство відволікало частину оборотного капіталу постачальників та інших партнерів в рамках фінансово-господарських відносин при формуванні кредиторської заборгованості 48,28 днів). Якщо такий механізм товарного кредитування клієнтів дозволяє забезпечувати підвищення рівня продажів, то доцільно і надалі дотримуватися такої політики за умови контролю якості заборгованості.

Індикатор рентабельності активів ПАТ «Київпроект» показує, що на кожну гривню, котра використовується для фінансування активів ПАТ «Київпроект», було сформовано чистого прибутку в розмірі 3,85 копійок в 2020 р.

Рівень прибутковості активів знаходиться вище, ніж інфляція в країні, тому можна стверджувати, що відбувається підвищення реальної вартості залучених в господарський процес активів підприємства. Таким чином,

менеджмент здатен ефективно використовувати обмежені фінансові ресурси для досягнення цілей зростання і розвитку підприємства.

Відповідно, в 2020 р. рівень окупності активів ПАТ «Київпроект» дорівнює 25,95 років.

Важливим показником є рентабельність власного капіталу, який відображає ефективність роботи компанії з точки зору власників або потенційних інвесторів. Кожна гривня капіталу власників в 2020 р. забезпечила їм 4,24 копійок чистого прибутку.

Підприємство забезпечувало підвищення добробуту і поліпшення матеріального становища власників, про що свідчить високе значення індикатора рентабельності власного капіталу.

Як результат, термін, протягом якого капітал власників при збереженні поточної рентабельності власного капіталу окупиться, становить 23,59 років.

ПАТ «Київпроект» здатне самостійно фінансувати істотну частку необхідних активів, а саме 94%. Той факт, що відповідний показник підвищується на 0,07, говорить про зростання довіри зі сторони учасників фінансового ринку, постачальників матеріальних ресурсів і послуг. Якщо підприємство втратить платоспроможність і збанкрутує, то висока частка власного капіталу дозволить погасити більшу частину зобов'язань.

Для підприємства вкрай важливо мати можливість формувати необхідні запаси матеріальних ресурсів, які потім використовуються у виробничому процесі і процесі надання послуг. Якщо виникають перебої з поставками, то це загрожує як виконанню виробничої програми, так і іміджу ПАТ «Київпроект». Високе значення показника забезпечення запасів власними обіговими коштами (279% в 2020 р.) говорить про те, що ризик виникнення таких перебоїв є мінімальним. Крім цього, спостерігається підвищення ризику формування недостатнього запасу матеріалів, сировини та інших ресурсів протягом періоду 2018 - 2020 рр., що призвело б до тимчасової зупинки операційної діяльності ПАТ «Київпроект». Про це говорить зниження частки власних обігових коштів в запасах на 1,27 %.

2.4. Оцінка економічної ефективності запропонованих напрямів удосконалення управління фінансовими ресурсами ПАТ «Київпроект»

Проведений аналіз управління фінансовими ресурсами показав, що присутній високий рівень рентабельності власного капіталу він показує, що доцільно і далі інвестувати кошти в роботу підприємства, що дозволить посилити поточну ринкову позицію. У разі якщо суб'єкт господарювання не має можливості розширити свою присутність на ринках, доцільно виводити зароблений прибуток на рахунки власників.

Важливо не тільки реагувати на наявні фінансові проблеми, а й реалізовувати превентивний контроль фінансових ризиків, що дозволить досягти більш стійкого положення. На поточний момент частка власного капіталу є несуттєвою, що знижує довіру з боку постачальників фінансових ресурсів, адже їх інтереси не є захищеними. Тому важливо працювати в напрямку збільшення обсягу власного капіталу.

Також на підприємстві доцільно впровадити планування та бюджетування грошових потоків, наприклад, використовувати для цих цілей платіжний календар, так як це дозволить контролювати ліквідність підприємства.

Сучасні підприємства все більше схиляються при управлінні фінансовими ресурсами ПАТ «Київпроект» до системи управління економічною безпекою. Ця система дає можливість управляти та контролювати фінансові ресурси підприємства.

Оцінювання системи управління економічної безпеки підприємства передбачає виділення, аналіз і оцінку існуючих загроз за кожною з функціональних складових. Бо показники економічної безпеки вони охоплюють саме зовнішню роботу підприємства, що прямо пропорційно впливає на фінансовий стан підприємства.

Поняття економічної безпеки включає в себе:

- фінансову складову;

- ринкову складову;
- інтерфейсну складову;
- інтелектуальну складову;
- кадрову складову;
- технологічну складову;
- правову складову;
- силову складову;
- інформаційну складову;
- екологічну складову.

Кожна складова є специфічною і відображає за певну окрему частину діяльності підприємства. Існують універсальні показники які можуть відображати існуючий стан справ на конкретному виді організацій. Підприємства, які працюють у будівельній галузі мають свою специфіку. Для цих підприємств дуже важливу роль відіграють висококваліфіковані кадри. Не в останню чергу саме від персоналу залежить якість наданих будівельних та проектних послуг, що є основним фактором який впливає на рівень продажів і прибутків підприємства. Саме враховуючи високу залежність таких від висококваліфікованих кадрів було вирішено проводити оцінювання системи економічної безпеки ПАТ «Київпроект» з використанням кадрової і фінансової складової.

Таблиця 3.1

Обрахунок показників економічної безпеки ПАТ «Київпроект» за 2018-2020 рр.

Назва групи	Вага групи	Назва показника	Інтегральні показники за групами		
			2018 р.	2019 р.	2020 р.
Оцінка ліквідності активів (Y1) табл.	0,32	Коефіцієнт покриття	0,25	0,28	0,3
		Коефіцієнт швидкої ліквідності			
		Коефіцієнт абсолютної ліквідності			
Оцінка фінансової стійкості (Y2)	0,24	Коефіцієнт фінансової стабільності	0,12	0,13	0,142
		Коефіцієнт незалежності (автономії)			
		Коефіцієнт маневреності робочого капіталу			

Оцінка рентабельності (Y3)	0,16	Коефіцієнт рентабельності активів	0,04	0,04	0,03
		Коефіцієнт рентабельності власного капіталу			
		Коефіцієнт рентабельності діяльності			
		Коефіцієнт рентабельності продукції			
Оцінка ділової активності (Y4)	0,08	Коефіцієнт оборотності основних засобів	0,65	0,22	0,19
		Коефіцієнт оборотності активів			
		Коефіцієнт оборотності власного капіталу			
Інтегральний показник (1)	-	-	1,06	0,67	0,66

Джерело: складено автором згідно Додатку Б

Дуже дієвим і різнобічним є показник фінансової складової економічної безпеки. Іншими словами, використовуючи певні фінансові показники діяльності підприємства ПАТ «Київпроект» можна всебічно оцінити загальний стан економічної безпеки. Такий підхід дозволяє виключити з процесу аналізу можливі неточності пов'язані з некоректною оцінкою того чи іншого показника [34].

Відповідно до таблиці 3.2 класифікатора можна визначити рівень економічної безпеки ПАТ «Київпроект» (табл. 3.2.).

Таблиця 3.2

Рівень економічної безпеки ПАТ «Київпроект»

Значення інтегральної оцінки	Висновок щодо рівня ринкової безпеки
$K0 \leq -0,8$	Кризовий стан
$-0,8 < K0 < -0,6$	Критичний рівень безпеки
$-0,6 < K0 < -0,3$	Передкритичний рівень
$-0,3 < K0 < 0,3$	Ситуація невизначеності
$0,3 \leq K0 < 0,6$	Нестійкий стан
$0,6 \leq K0 < 0,8$	Нормальний рівень безпеки
$K0 \geq 0,8$	Абсолютна безпека

Джерело: складено автором згідно [3-6]

Рівень економічної безпеки ПАТ «Київпроект»

Роки	Інтегральний показник оцінки економічної безпеки підприємства	Стан
2018	1,06	Дуже високий
2019	0,67	Дуже високий
2020	0,66	Дуже високий

Джерело: складено автором згідно [3-6]

Рівень економічної безпеки ПАТ «Київпроект» протягом 2018-2020 рр. знаходиться на досить високому рівні. Особливо у 2019 році 1,06.

Наступним етапом буде проведення аналізу кадрової складової економічної безпеки підприємства ПАТ «Київпроект» в динаміці 3-х років. На основі даних про кількість робітників та рух кадрів на підприємстві розраховано наступні коефіцієнти: коефіцієнт обороту з приймання, коефіцієнт обороту зі звільнення, коефіцієнт загального обороту, коефіцієнт плинності кадрів. Розраховані дані та їх порівняння занесена в таблицю 3.4.

Таблиця 3.4

Характеристика руху кадрів на підприємстві ПАТ «Київпроект»

Показник	Роки			2019/2018		2020/2019	
	2018	2019	2020	Відхилення		Відхилення	
				+/-	%	+/-	%
Середньоспискова чисельність працівників, чол.	76	73	39	-3	0,96	-34	0,53
Прийнято на роботу працівників, чол.	7	5	0	-2	0,71	-5	0,00
Вибуло працівників	10	2	34	-8	0,20	32	17,00
- з власного бажання	6	2	34	-4	0,33	32	17,00
- вибуття на навчання, вихід на пенсію і тд.	4	0	0	-4	0,00	0	0,00
Коефіцієнт обороту							
- з приймання, %	9,21	6,85	0	-2,36	0,74	-6,85	0,00
- з звільнення, %	13,16	2,74	87,18	-10,42	0,21	84,44	-31,82
Коефіцієнт плинності кадрів, %	7,89	2,74	8,7	-5,15	0,35	5,96	-3,18
Коефіцієнт загального обороту, %	19,21	8,85	87,18	-10,36	0,46	78,33	-9,85

Джерело: складено автором згідно даних підприємства

Визначимо рівень кадрової безпеки підприємства на основі аналізу коефіцієнта плинності кадрів. Оцінку рівня кадрової безпеки підприємства ПАТ «Київпроект» будемо визначати використовуючи дані табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Рівень кадрової безпеки підприємства

Значення коефіцієнта плинності кадрів	Стан
$K_{плн} < 3,5$	Дуже високий
$3,5 \leq K_{плн} < 5,5$	Високий
$5,5 \leq K_{плн} < 7,5$	Середній
$7,5 \leq K_{плн} < 10,5$	Низький
$10,5 \leq K_{плн}$	Дуже низький

Джерело: складено автором згідно [6]

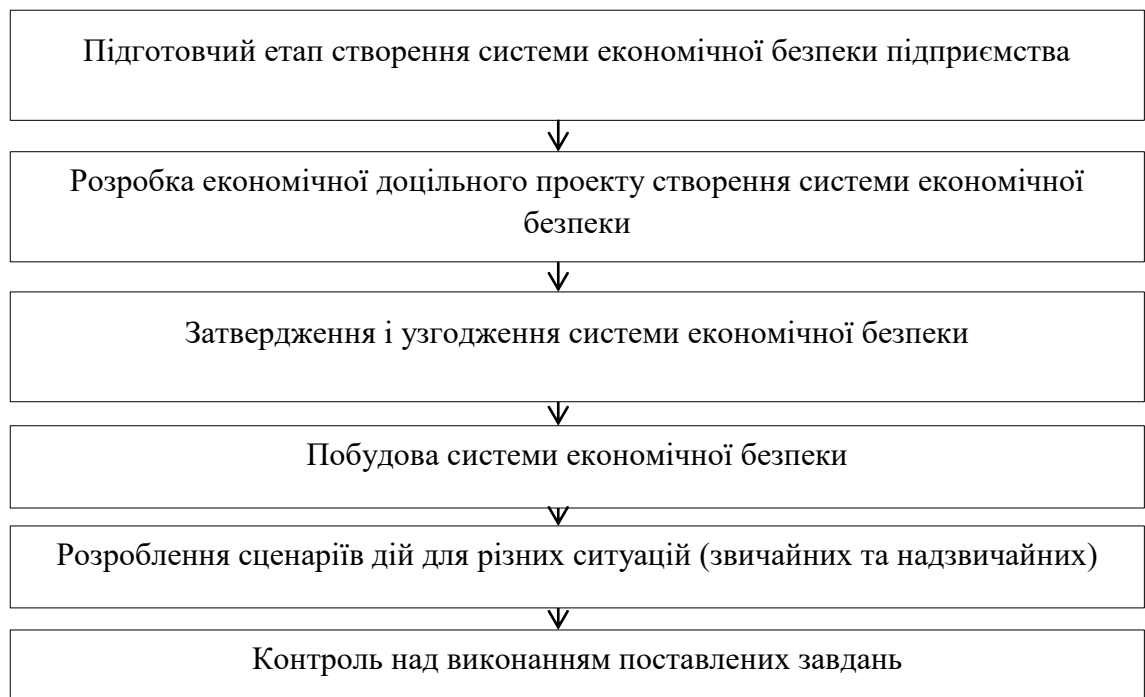
На основі аналізу даних табл. 3.6 і табл. 3.7 можна зробити висновок про те, що рух кадрів на підприємстві ПАТ «Київпроект» відповідає тим економічним умовам в яких знаходиться підприємство в 2018-2019 рр. Але в 2020 році цей показник змінився і показав низький рівень безпеки та забезпеченості кадрами.

Отже, результаті проведеної оцінки було визначено стан економічної безпеки на ПАТ «Київпроект» за 2018-2020 роки. Дослідження показало, що протягом останніх трьох років показник фінансової безпеки підприємства тримався на високому і дуже високому рівні.

Варто зазначити, що у 2018 році інтегральний показник оцінки фінансової безпеки підприємства був на дуже високому рівні і становив 1,06. Але в 2020 році цей рівень все ж значно змінився особливо це пов'язано з кадрами [34].

В цілому аналіз та методика проведеної судово-економічної експертизи на ПАТ «Київпроект» показала, що є доцільність включення в методику аналіз економічної безпеки, який дає відобразити ринкові відносини та внутрішні проблеми підприємства, що в подальшому може привести к банкрутству підприємства.

Згідно проведеного дослідження в другому розділі даної роботи, доцільно запропонувати розробити проєкт економічної безпеки ПАТ «Київпроект», який буде включати певну систему управління економічної безпеки підприємством. Хоча аналіз і показав досить високий рівень економічної безпеки підприємства, але також було виявлено, що на підприємстві все ж відсутня система управління економічною безпекою на постійній основі [27].

Рис. 3.1. Формування системи економічної безпеки підприємства ПАТ «Київпроект»

Джерело: складено автором згідно [27]

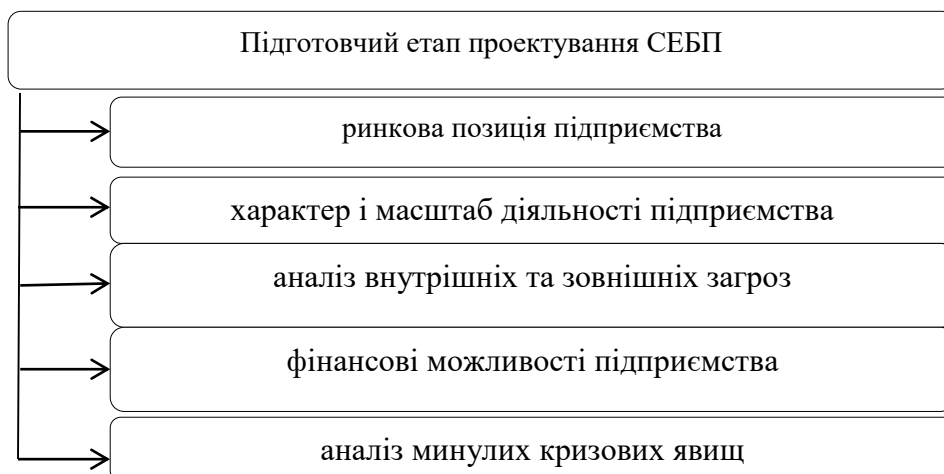
Формування системи управління економічної безпеки підприємства ПАТ «Київпроект», передбачає використання сукупності заходів, які тісно пов'язані між собою. Вони здійснюються для захисту від дій, які можуть значні викликати економічні втрати в процесі функціонування підприємства. Враховуючи проведене теоретичне і практичне дослідження була розроблена загальна схема формування системи економічної безпеки підприємства (рис. 3.1).

Стратегія формування системи економічної безпеки підприємства передбачає застосування конкретних процедур і виконання конкретних дій. Система економічної безпеки не може бути шаблонною для всіх підприємств. Кожне підприємство обирає для себе стратегію і тактику та варіанти забезпечення економічної безпеки. Удосконалення методів аналітичної та силової роботи щодо забезпечення економічної безпеки підприємства вимагає розвитку аналітичних функцій всіх його служб.

Для початку потрібно провести деякі підготовчі роботи на підприємстві. Вони допоможуть визначитись з типом організації СЕБП. Для виконання цієї роботи на підприємстві повинна бути визначена відповідальна особа яка буде керувати не тільки цим етапом, а в майбутньому може стати керівником новоствореного структурного підрозділу. Основні аспекти, які потрібно врахувати перед початком проектування СЕБП подано на рис. 3.2.

Розробка економічно доцільного проекту впровадження СЕБП передбачає:

- ліквідацію виявлених на підготовчому етапі недоліків;
- пошук варіантів щодо модернізації системи безпеки та розрахунок потрібних ресурсів;
- планування матеріальних втрат.

Рис. 3.2. Підготовчий етап проектування СЕБП на підприємстві ПАТ «Київпроект»

Джерело: складено автором згідно [27]

На цьому етапі також потрібно обґрунтувати доцільність або недоцільність створення такої служби враховуючи можливі збитки у разі неповернення дебіторської заборгованості, крадіжок будівельних матеріалів, витоку важливої інформації про діяльність підприємства, негативних дій правоохоронних чи державних органів та інших негативних економічних дій. Добре організована СЕБП здатна значно зменшити збитки у цьому напрямку.

Перед початком формування системи управління економічною безпекою підприємства ПАТ «Київпроект» було визначено основні завдання які повинна виконувати майбутня система економічної безпеки підприємства:

- охорона інтересів і прав організації та її працівників;
- моніторинг стану зовнішнього середовища підприємства;
- визначення можливих загроз економічній безпеці та впровадження необхідних заходів для попередження або зменшення деструктивних дій;
- ідентифікація потенційних клієнтів, партнерів та конкурентів;
- контроль за ефективністю використання фінансових ресурсів;
- прогнозування розвитку активів підприємства;
- розробка заходів для підвищення іміджу і ділової репутації;
- контроль за ефективністю функціонування підприємства в цілому.

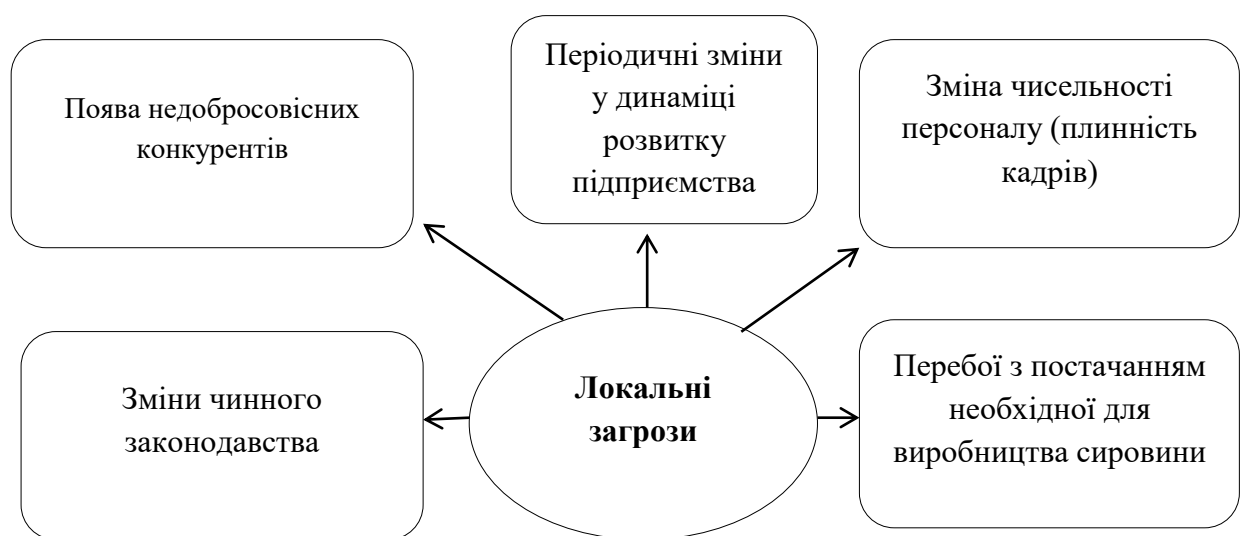
Визначеність завдань і окресленість основних параметрів яким повинна відповідати економічна безпека підприємства дозволяє перейти до побудови організаційної структури служби економічної безпеки. Класична структура служби економічної безпеки повинна включати в себе: підрозділ охорони, інформаційно-аналітичний підрозділ, підрозділ внутрішньої безпеки; підрозділ захисту конфіденційної інформації; експертний підрозділ. Варто зазначити, що в процесі затвердження і узгодження системи безпеки повинні брати участь керівник підприємства і керівники усіх структурних підрозділів.

Проаналізовані етапи алгоритму формування системи економічної безпеки підприємства та визначена можлива структура служби дає можливість визначитись з суб'єктами і об'єктами економічної безпеки.

Об'єкт і суб'єкт системи забезпечення економічної безпеки підприємства тісно взаємопов'язані. Стабільний і високопродуктивний економічний стан підприємства ПАТ «Київпроект» виступає об'єктом для системи забезпечення економічної безпеки. Ресурси ж підприємства: матеріальні, фінансові, інформаційні, кадрові та інші, виступають конкретними об'єктами захисту. Аналіз основних суб'єктів, які можуть впливати на формування ефективної системи управління економічною безпекою [27].

Система економічної безпеки на підприємстві ПАТ «Київпроект» повинна працювати у двох режимах – звичайному і надзвичайному. У звичайному режимі коли все відбувається без суттєвих загроз для роботи організації, витратність фінансових ресурсів, система виконує профілактичні та інформаційні функції. Ведеться робота щодо прогнозування та попередження загроз, а робота усіх структурних підрозділів підприємства ведеться на звичайному рівні. Під час виникнення локальних загроз проводиться їх вирішення у робочому темпі.

Основні загрози локального характеру для підприємства ПАТ «Київпроект» подано на рис. 3.3.

Рис. 3.3. Загрози локального характеру для ПАТ «Київпроект»

Джерело: складено автором згідно [27]

Під час надзвичайних ситуацій можуть виникати дуже серйозні загрози з високою ймовірністю шкоди для підприємства. У такому випадку на підприємстві ПАТ «Київпроект» в складі системи економічної безпеки, повинна бути група високо кваліфікованих працівників, що мають бути обізнані у найбільш широкому колі проблем і способами їх подолання.

Заключним етапом формування системи економічної безпеки підприємства є впровадження заходів щодо ефективного контролю за діяльністю відділу. Систему контролю потрібно будувати враховуючи специфіку роботи підприємства. Якщо впродовж певного часу результати роботи по забезпеченню економічної безпеки підприємства визначаються як не задовільні тоді варто повернутися до етапу розробки економічно доцільного проекту.

У довгостроковій перспективі впровадження ефективної системи економічної безпеки на підприємстві ПАТ «Київпроект» допоможе керівництву і персоналу організації бути готовими до непередбачуваних обставин як внутрішнього, так і зовнішнього характеру. Саме підприємства з ефективним і високим рівнем економічної безпеки мають позитивну економічну віддачу не тільки через зменшення витрат у зв'язку з непередбачуваними обставинами але і завдяки комплексному підвищенню загального рівня економічної безпеки підприємства.

ВИСНОВКИ

Роль фінансових ресурсів в діяльності підприємства є надзвичайно важливою, адже вони дозволяють в короткий термін перетворюватися в будь-який інший вид ресурсів й забезпечувати їхній кругообіг. Тому від наявності у підприємства достатньої кількості фінансових ресурсів залежить й успішність підприємницької діяльності в цілому. В умовах конкурентного ринку значно зростає відповідальність суб'єктів господарювання за фінансування своєї діяльності, тому виникає потреба в ефективному управлінні як підприємства в цілому, так і його фінансовими ресурсами з метою їхнього ефективного використання.

Розвиток економіки країни в цілому та модернізація фінансів підприємств залежать також й від раціонального використання джерел формування фінансових ресурсів, як на рівні підприємств, так і на рівні держави. Достатній обсяг фінансових ресурсів забезпечує підприємству стабільне виробництво й можливості для його подальшого розвитку та розширення діяльності.

На прикладі діючого підприємства ПАТ «Київпроект» було досліджено систему управління фінансовими ресурсами. ПАТ «Київпроект» має збалансовану структуру припливу і відтоку грошових коштів, що вказує на ефективну фінансову політику. Підтвердженням цього є коефіцієнт ліквідності сукупного потоку, який на кінець періоду дослідження рівний 1.

Відповідно, значення коефіцієнта ефективності сукупного потоку дорівнює нулю, що свідчить на користь управлінців, підтверджує їх компетентність і здатність забезпечувати синхронність потоків грошових коштів.

У ПАТ «Київпроект» достатньо чистого потоку грошових коштів для покриття поточних потреб, про що говорить значення коефіцієнта достатності чистого потоку.

Додатне значення рентабельності потоку грошових коштів говорить про здатність ПАТ «Київпроект» ефективно працювати в конкурентних

умовах. Якщо така ситуація буде спостерігатися протягом тривалого періоду, то додатній залишок грошових коштів буде збільшуватися.

Основною метою будь-якого комерційного підприємства є досягнення цілей, визначених власниками. Зазвичай вони полягають у генеруванні прибутку. Збільшення власного капіталу на 3,74% в 2018 - 2020 рр. свідчить як про досягнення цієї мети, так і про зміцнення фінансового потенціалу ПАТ «Київпроект». Обсяг власного капіталу ПАТ «Київпроект» дорівнює 41158 тис. грн. на кінець 2020 р. проти 39675 тис. грн. в 2018 р.

Фінансове становище власників ПАТ «Київпроект» в 2018 - 2020 рр. посилюється, так як після вирахування зобов'язань обсяг наявних чистих активів зростає на 3,74%. Таким чином, підприємство характеризується ефективною бізнес-моделлю.

В 2018 р. ПАТ «Київпроект» сформувало обсяг виручки в розмірі 46888 тис. грн.

На кінець періоду дослідження (2020 р.) виручка становить 32416 тис. грн., що на 30,87% менше показника на початок періоду аналізу. Це вказує на нездатність підприємства діяти в складних економічних умовах, використовувати наявні конкурентні переваги, задовольняти потреби свого цільового сегмента ринку. Це призводить до того, що у підприємства залишається менше фінансових ресурсів для того, щоб покрити постійні і змінні витрати, заохочувати ефективних співробітників, погашати фінансові зобов'язання, вирішувати інші оперативні та стратегічні завдання.

Кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства є найбільш важливим індикатором, що свідчить про здатність підприємства створювати додану вартість, займати стійке ринкове становище за рахунок реалізації якісних бізнес-процесів.

Чистий прибуток формується під впливом усіх управлінських рішень, які були зроблені протягом періоду аналізу, а також об'єктивних зовнішніх і внутрішніх процесів. Чистий прибуток ПАТ «Київпроект» становить 427 тис. грн. в 2018 р.

Позитивна динаміка показника ПАТ «Київпроект» (приріст 304,22%) говорить про здатність нарощувати обсяг залученого капіталу власників і стійко функціонувати протягом тривалого періоду часу на ринку.

Одночасне зниження обсягу чистого доходу ПАТ «Київпроект» і збільшення рівня запасів говорять про те, що підприємство використовує неефективні методики, не шукає можливостей вивільнення частини фінансових ресурсів, які загрузли в запасах. Як результат, такі фонди не можна використовувати за альтернативними напрямками.

Дебіторська заборгованість ПАТ «Київпроект» здійснила 3,36 оборотів в рік, а період інкасації заборгованості дорівнює 107,21 днів. Клієнти при отриманні товарів і послуг підприємства, постачальники при отриманні авансів, інші дебітори відволікають у компанії пропорційно більші суми коштів на кінець періоду дослідження, що призвело до зниження оборотності цього елемента активу на 1,22.

Клієнти та інші дебітори використовували в 2020 р. кошти компанії протягом більш тривалого періоду (107,21 днів) в порівнянні з тим терміном, протягом якого підприємство відволікало частину оборотного капіталу постачальників та інших партнерів в рамках фінансово-господарських відносин при формуванні кредиторської заборгованості 48,28 днів). Якщо такий механізм товарного кредитування клієнтів дозволяє забезпечувати підвищення рівня продажів, то доцільно і надалі дотримуватися такої політики за умови контролю якості заборгованості.

Індикатор рентабельності активів ПАТ «Київпроект» показує, що на кожну гривню, котра використовується для фінансування активів товариства, було сформовано чистого прибутку в розмірі 3,85 коп. в 2020 р.

Таким чином, менеджмент здатен ефективно використовувати обмежені фінансові ресурси для досягнення цілей зростання і розвитку підприємства.

Відповідно, в 2020 р. рівень окупності активів ПАТ «Київпроект» дорівнює 25,95 років. Важливим показником є рентабельність власного

капіталу, який відображає ефективність роботи компанії з точки зору власників або потенційних інвесторів. Кожна гривня капіталу власників в 2020 р. забезпечила їм 4,24 копійок чистого прибутку.

Підприємство забезпечувало підвищення добробуту і поліпшення матеріального становища власників, про що свідчить високе значення індикатора рентабельності власного капіталу. Як результат, термін, протягом якого капітал власників при збереженні поточної рентабельності власного капіталу окупиться, становить 23,59 років.

ПАТ «Київпроект» здатне самостійно фінансувати істотну частку необхідних активів, а саме 94%. Те, що відповідний показник підвищується на 0,07, говорить про зростання довіри зі сторони учасників фінансового ринку, постачальників матеріальних ресурсів і послуг. Адже навіть якщо підприємство втратить платоспроможність і збанкрутує, то висока частка власного капіталу дозволить погасити більшу частину зобов'язань.

Для підприємства вкрай важливо мати можливість формувати необхідні запаси матеріальних ресурсів, які потім використовуються у виробничому процесі і процесі надання послуг. Якщо виникають перебої з поставками, то це загрожує як виконанню виробничої програми, так і іміджу ПАТ «Київпроект». Високе значення показника забезпечення запасів власними обіговими коштами (279% в 2020 р.) говорить про те, що ризик виникнення таких перебоїв є мінімальним. Крім цього, спостерігається підвищення ризику формування недостатнього запасу матеріалів, сировини та інших ресурсів протягом періоду 2018 - 2020 рр., що призвело б до тимчасової зупинки операційної діяльності ПАТ «Київпроект». Про це говорить зниження частки власних обігових коштів в запасах на 1,27%.

За результатами проведеного аналізу запропоновано розробляти проект системи економічної безпеки для підприємства. Це дозволить не тільки підтримувати гарний фінансовий стан підприємства, а дозволить в подальшому формувати систему якісного контролю та ефективного використання фінансових ресурсів підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балтовський О.А. Проблеми трудового, аграрного, адміністративного та фінансового права. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2015. № 3. С. 109-116.
2. Бондаренко О.С. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання. *Економіка та держава*. 2018. № 11. С. 21-24.
3. Ванькович Д.В. Удосконалення механізму реорганізації управління фінансовими ресурсами підприємств. *Фінанси України*. 2010. №9. С. 112–117.
4. Гринчуцький В.І., Блащак Б.Я. Теоретичні аспекти формування механізму нарощування фінансового потенціалу підприємств. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 3(20). С. 177-182.
5. Громова А., Пилипишина І., Носковська А. Теоретико-методологічні основи формування фінансових ресурсів підприємства. *Економічний дискурс*. 2015. №4. С. 100-106.
6. Громова А.Є. Фінансовий потенціал, як основа формування прибутку підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2017. Вип. 5. С. 75-78.
7. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: Підручник. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с.
8. Єфремова Н. Джерела формування фінансових ресурсів підприємства: їх склад та оптимізація структури. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2013. № 3. С. 53-61.
9. Жихор О.Б. Економічна безпека : підруч. для студ. ВНЗ / О.Б. Жихор та ін.; за ред. д.е.н, проф. О.Б. Жихор, д.е.н., проф. О.І. Барановського; Ун-т банк. справи Нац. банку України (м. Київ). Київ: УБС НБУ, 2015. 467 с.

10. Карпенко В.Л. Теоретичні засади формування системи управління конкурентоспроможністю підприємств. *Сталий розвиток економіки*. 2016. № 1(30). С. 84-90.

11. Ковтун О.І. Імператив інноваційної стратегії в системі управління конкурентоспроможністю для вітчизняних підприємств в умовах перманентної кризи національної економіки. *Вісник Сумського державного університету*. Сер.: Економіка. 2013. № 1. С. 86-101.

12. Кондратенко Н.О., Новікова М.М., Спасів Н.Я. Розвиток системи адаптивного управління фінансовими ресурсами підприємства. *Проблеми економіки*. 2021. №1. С. 78-84.

13. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення: монографія / за заг. ред.. О.Г. Янкового. Одеса: Атлант, 2013. 470 с.

14. Кужелєв М.О., Нечипоренко А.В. Вплив поведінкових факторів на управління фінансовою діяльністю корпорації: теоретичні аспекти. *Зб. наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2018. № 2. С. 154-168.

15. Кулик Н., Соколенко Т. Технологія адаптації у системі управління підприємством. *Економічний аналіз*. 2013. Т. 14. № 3. С. 96-100.

16. Курінна О.В. Теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Науковий вісник Академії муніципального управління*. Серія : Економіка. 2013. Вип. 2. С. 140-148.

17. Дроздова К.В. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємства. *Цифровізація науки та сучасні тренди її розвитку* : матеріали III Міжнародної студентської наукової конференції (11 листопада 2022 року, м. Умань). С. 29-30.

18. Лапа А.Є. Фінансові ресурси підприємства та їх оптимізація. *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ*. Серія: Економічні науки. № 4. 2013. С. 289-297.

19. Линенко А.В. Оптимізація структури джерел фінансових ресурсів підприємства. *Вісник Запорізького національного університету*. Серія: Економічні науки. 2014. № 2. С. 47-55.
20. Малій О.Г. Фінансові ресурси підприємств та джерела їх формування: теоретичні аспекти. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2016. №2. С. 71-74.
21. Малій О.Г. Фінансові ресурси підприємств та джерела їх формування: теоретичні аспекти. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2016. № 2. С. 71-74.
22. Маслак О., Яковенко Я., Сокурєнко П. Теоретичні і практичні аспекти стійкого розвитку підприємств в умовах невизначеності економічного середовища. 2017. № 4 (44). С. 710-715.
23. Москусєнко А.О., Плетєнєцька С.М. Управління фінансовими ресурсами підприємства. *Актуальні питання сучасної науки та практики: матеріали науково-практичної конференції* (м. Київ, 15 листопада 2018 р.). Київ : Університет «КРОК», 2018. С. 242-244.
24. Овчиннікова В.О. Харламова І.М. Адаптивне управління залізничним транспортом України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2017. Вип. 15. Ч. 2. С. 55-59. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/15_2_2017ua/13.pdf
25. Онишко С.В. Регулятивний потенціал фінансового ринку в умовах глобальних викликів: монографія / за заг. ред. д.е.н., професора С.В. Онишко. Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2016. 452 с.
26. Петик М.І. Економічна суть і призначення фінансових ресурсів у забезпеченні господарської діяльності суб'єкта господарювання URL: http://base.dnsgb.com.ua/files/journal/Aktualni-problemy-rozvytku-ekonomikyregionu/2018_4_1/35.pdf

27. Петруня Н.В. Концептуальні підходи до визначення сутності активів підприємств. *Облік і фінанси АПК*. 2017. № 1. С. 120-124.
28. Пінчук А.В., Нечипоренко А.В. Формування інвестиційної стратегії підприємства. *Механізми економічного зростання і конкурентоспроможності національного господарства* : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Київ, 8 грудня 2018 р.). Громадська організація «Київський економічний науковий центр». Київ, 2018. Ч. 1. С. 103-105.
29. Плетенецька С.М. Формування фінансової стратегії інноваційно-активних підприємств. *Вченні записки Університету «КРОК»*. 2013. Вип. 34. С. 155-162.
30. Прищепа Н.П. Аналіз і класифікація конкурентних стратегій підприємств / Н. П. Прищепа, О. М. Гайдамака. *Управління проектами та розвиток виробництва*. 2012. № 4. С. 88-94.
31. Роєнко К.В., Свистун Л.А. Особливості та проблеми формування фінансових ресурсів підприємств в умовах нестабільної економіки. *Молодий вчений*. 2017. № 11 (51). С. 1285-1289.
32. Романчик Т.В. Економічна безпека підприємства: функціональні аспекти. *Стратегічні імперативи розвитку туризму та економіки в умовах глобалізації*. Запоріжжя: «Просвіта», 2017. Т. 2. С. 372-374.
33. Ромашко О.М. Сутність організаційно-економічного механізму діяльності підприємства. *Актуальні напрямки забезпечення ефективності економіки України* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Запоріжжя, 8-9 квіт. 2016 р.). Запоріжжя : ГО «СІЕУ», 2016. Ч. 2. С. 89-93.
34. Ромашко О.М., Баріляк В.О. Теоретичні засади формування механізму управління фінансовими ресурсами підприємства. *Бізнес Інформ*. 2019. №5. С. 180-184.
35. Румик, І., Лаптев С., Сегеда С., Акімова Л., Акімов О., & Карпа М. Фінансова підтримка та прогнозування продовольчого виробництва за допомогою методів економічного описового моделювання. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021. №5(40), С. 248-262.

36. Сіліна І.В., Хацер М.В. Управління фінансовим станом підприємства в кризових умовах. *Економіка та держава*. 2015. №11. С.85-88.
37. Смолінська С.Д. Напрями вдосконалення фінансово-кредитного регулювання розвитку малого підприємництва на державному рівні. *Економіка, фінанси, право: щомісячний інформаційно-аналітичний журнал*. №11. 2017. С. 30-33.
38. Смолінська С.Д. Шляхи та резерви збільшення прибутку підприємства в умовах економічної кризи. *Молодий вчений*. 2018. №1. С. 987-989.
39. Ставерська Т.О., Андрущенко І.С. Фінансове планування та прогнозування в підприємствах і фінансових установах : навч. посіб. Вид. 2-ге, доп. Харків : ХДУХТ. 2019.
40. Старостина А., Кравченко В. Риск-менеджмент в маркетинге. *Стратегія економічного розвитку України: Наук. зб. Вип. 7*. Київ : КНЕУ, 2013.
41. Стец І. Адаптивне управління підприємством. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 18. С. 300-305.
42. Телишевська Л.І., Андрущенко Н.П., Сергеев С.С. Фінансове планування як передумова фінансової стабільності підприємства. *Механізм регулювання економіки*. 2013. №2. С. 71-79.
43. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2013. 554 с.
44. Ткаченко Є.Ю. Система управління прибутком підприємства. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2015. №3. С. 61-65.
45. Траченко К. Р. Механізм управління фінансовими ресурсами підприємства. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2018/paper/viewFile/3927/3246>
46. Трут Д., Молчанов А. Доведені до краю: проблеми відповідальності за доведення до банкрутства в українських реаліях. URL: http://www.uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA010933

47. Фінанси підприємств: навчальний посібник / Ситник Н.С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
48. Хамська Л.О. Статистичний щорічник Хмельницької області за 2018 рік. 471 с. URL: www.km.ukrstat.gov.ua
49. Цимбаліст О.В. Формування конкурентної стратегії підприємства. *Управління розвитком*. 2013. № 13. С. 108-110. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2013_13_47
50. Шемчук Л.О. Конкуреноспроможність підприємства в системі чинників її забезпечення. URL: http://mev-hnu.at.ua/mizhnarodna_naukovo_praktichna_konferencija/
51. Шуляр О.В., Плетенецька С.М. Джерела фінансування підприємства та напрями їх оптимізації. *Актуальні питання сучасної науки та практики: матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 15 листопада 2018 р.)* Київ : Університет «КРОК», 2018. С. 370-371.
52. Яременко В. Г., Салманов Н.М. Сутність поняття та особливості класифікації фінансових ресурсів підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 19(3). С. 158-162.
53. Gudz O.Ye. Debtorska ta kredytorska zaborhovanist v systemi upravlinia finansovymi resursamy silskohospodarskyh pidpryjemstv. Available at: <http://magazine.faaaf.org.ua/debtorska-ta-kredytorska-zaborgovanistv-sistemi-upravlinnya-finansovimi-resursami-silskogospodarskihpriemstv.html>
54. Brovko L.I., Popenko M.S., Cherenovych O.V. (2022) Finansove zabezpechenia formuvania oborotnyh aktyviv silskohospodarskoho pidpryjemstva. *Ekonomika ta derzhava*, 1, 88–92.
55. Grynychutskyj V.I., Blashchak B.Ya. (2019) Teoretychni aspekty formuvania mehanizmu naroshchuvania finansovoho potencialu pidpryjemstv [Theoretical aspects of the formation of the mechanism of increasing the financial potential of enterprises]. *Shidna Yevropa ekonomika, biznes ta upravlinia*, 3(20), 177-182.

ДОДАТКИ

Додаток А

Характеристика та обрахунок показників ліквідності та платоспроможності

Показник	Обрахунок	Нормативне значення	Суть
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Абсолютно ліквідні активи / Поточні зобов'язання	0,2 – 0,35	Частка поточних зобов'язань, яку підприємство може негайно погасити за рахунок високоліквідних активів.
Коефіцієнт термінової ліквідності	Високоліквідні активи / Поточні зобов'язання	0,7 – 0,8 оптимально 1	Прогнозні платіжні можливості підприємства за умови вчасного проведення розрахунків із дебіторами.
Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт загального покриття)	Поточні активи / Поточні зобов'язання	1 – 2	Очікувана платоспроможність підприємства за період, який дорівнює середній тривалості обороту всіх його оборотних коштів.
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації коштів	Запаси / Поточні зобов'язання	0,5 – 0,7	Достатність матеріальних та виробничих запасів для погашення короткострокових боргів у випадку необхідності їх розпродажу.

Показники ділової активності						
2.1 Оборотність активів (обороті), ресурсвід-дача, коефіцієнт трансформації*	К _{тр.}	ЧД(В)Р / Активи	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1300	Ф. № 2, р. 035 / Ф. № 1, р. 280	Скільки отримано чистої виручки від реалізації продукції на одиницю коштів, інвестованих в активи	Збільшення
2.2 Коефіцієнт оборотності обігових коштів (обороті) *	К _{об. кошт.}	ЧД(В)Р / Обігові кошти	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1300	Ф. № 2, р. 035 / Ф. № 1, р. 260 + р. 270	Кількість оборотів обігових коштів за період; скільки виручки припадає на одиницю обігових коштів	Збільшення
2.3 Період одного обороту обігових коштів (днів)	Т _{об.}	360 / К _{об. кошт.}			Середній період від витрачення коштів для виробництва продукції до отримання коштів за реалізовану продукцію	Зменшення
2.4 Коефіцієнт оборотності запасів (обороті) *	К _{об. зап.}	Собівартість реалізації / Середні запаси	Ф. № 2, (р. 2050 + р.2130 + р.2150) / Ф. № 1, р. 1100	Ф. № 2, (р. 040 + р.070 + р.080) / Ф. № 1, (р. 100 + р. 120 + + р. 130 + р. 140)	Кількість оборотів коштів, інвестованих у запаси	Збільшення
2.5 Період одного обороту запасів (днів)	Т _{1 об.}	360 / К _{об. зап.}			Період, протягом якого запаси трансформуються в кошти	Зменшення, якщо це не перешкоджає нормальному процесу виробництва, не загрожує дефіцитом матеріальних ресурсів
2.6 Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (обороті) *	К _{об. д. з}	ЧД(В)Р / Середня дебіторська заборгованість	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1125 + + р. 1130 + р.1135 + р. 1155	Ф. № 2, р. 035 / Ф. № 1, р. 160 + + р. 170 + р. 180 + + р. 190 + р. 200 + + р. 210	У скільки разів виручка перевищує середню дебіторську заборгованість	Збільшення
2.7 Період погашення дебіторської заборгованості (днів)	Т _{пог.д. з.}	360 / К _{об. д. з}			Середній період інкасації дебіторської заборгованості, тобто період її погашення	Зменшення, особливо в умовах інфляції; збільшення, якщо додаткова вартість коштів компенсується додатковим прибутком від збільшення обсягів реалізації
2.8 Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (оборотів) *	К _{об. кр. з}	ЧД(В)Р / Поточні зобов'язання	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1695	Ф. № 2, р. 035 / Ф. № 1, р. 620	У скільки разів виручка перевищує середньорічну кредиторську заборгованість	Збільшення
2.9 Період погашення кредиторської заборгованості (днів)	Т _{пог.кред. з.}	360 / К _{об. кр. з}			Середній період сплати підприємством кредиторської заборгованості	Зменшення
2.10 Коефіцієнт оборотності власного капіталу (оборотність) *	К _{об. в.к.}	ЧД(В)Р / ВК	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1495	Ф. № 2, р. 035 / Ф. № 1, р. 380	Скільки чистої виручки від реалізації продукції припадає на одиницю власного капіталу	Збільшення

**Публічне акціонерне товариство
«КИЇВПРОЕКТ»**

(Код ЄДРПОУ 04012780)

**Фінансова звітність
за 2020 р.**

станом на 31 грудня 2020 року

		КОДИ
Дата (рік, місяць, число)		2021 01 01
Публічне акціонерне товариство		
Підприємство	"Київпроект"	за ЄДРПОУ 04012780
Територія	Україна, м. Київ, Шевченківський р-н	за КОАТУУ 8039100000
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ 230
Вид економічної діяльності	Надання в оренду власного нерухомого майна	за КВЕД 68.20
Середня кількість працівників ¹		39
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Адреса, телефон 010030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 16-22		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		☐
за міжнародними стандартами фінансової звітності		☒

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан) на " 31 " грудня 2020 року

Форма № 1 Код за ДКУД **1801001**

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Примітки
1	2	3	4	5
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ				
Нематеріальні активи	1000	178	26	5.1, 2.3
первісна вартість	1001	268	144	
накопичена амортизація	1002	90	118	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5 621	5 621	5.2
Основні засоби	1010	24 626	23 649	5.3
первісна вартість	1011	43 740	43 402	
знос	1012	19 114	19 753	
Інвестиційна нерухомість	1015			
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016			
Знос інвестиційної нерухомості	1017			
Довгострокові біологічні активи	1020			
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021			
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030			5.4, 2.3
інші фінансові інвестиції	1035	1 225	295	5.5
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			5.6
Відстрочені податкові активи	1045			5.14
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			5.7
Усього за розділом I	1095	31 650	29 591	
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ				
Запаси	1100	4 164	4 139	5.8

Виробничі запаси	1101	170	501	
Незавершене виробництво	1102	3 994	3 638	
Готова продукція	1103			
Товари	1104			
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестраховання	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	3 088	3 237	5.9
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 538	1 681	5.9
з бюджетом	1135	22	13	5.9
у тому числі з податку на прибуток	1136		2	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140			
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 093	4 635	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	305	182	5.10
Готівка	1166			
Рахунки в банках	1167	305	182	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			
у тому числі в:				
резервах довгострокових зобов'язань	1181			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
резервах незароблених премій	1183			
інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190	92	161	
Усього за розділом II	1195	14 302	14 048	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
БАЛАНС	1300	45 952	43 639	

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	Примітки
1	2	3	4	
I. Власний капітал				<i>5.11</i>
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	12 215	12 215	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401			
Капітал у дооцінках	1405	-27 447	-25 841	
Додатковий капітал	1410	11	11	
Емісійний дохід	1411			
Накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415	1 832	1 832	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	53 671	52 941	
Неоплачений капітал	1425			
Вилучений капітал	1430			
Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	40 282	41 158	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	570		
Пенсійні зобов'язання	1505			
Довгострокові кредити банків	1510			
Інші довгострокові зобов'язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520			
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525			
Благодійна допомога	1526			
Страхові резерви	1530			
у тому числі в:				
резервах довгострокових зобов'язань	1531			
Резерв збитків або резерв належних виплат	1532			
резерв незароблених премій	1533			
інші страхові резерви	1534			
Інвестиційні контракти	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595	570		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605			
Поточна заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610		93	
товари, роботи, послуги	1615	310	255	<i>5.13</i>
розрахунками з бюджетом	1620	785	677	<i>5.13</i>
у тому числі з податку на прибуток	1621	34		
розрахунками зі страхування	1625			<i>5.13</i>
розрахунками з оплати праці	1630			<i>5.13</i>
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	3 187	1 156	<i>5.13</i>
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640			
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645			
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660	818	298	<i>5.12</i>

Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-	
Інші поточні зобов'язання	1690	-	2	5.13
Усього за розділом III	1695	5 100	2 481	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та гроунами	1700	-	-	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-	
БАЛАНС	1900	45 952	43 639	

Керівник

Головний бухгалтер

Гуцало П.С.

П.І.Б.

Шпак А.І.

П.І.Б.

Підприємство	Публічне акціонерне товариство "Київпроект" (найменування)	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
			2021	01 01
	за ЄДРПОУ		04012780	

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	32416	50920	6.1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-24096	-38830	6.3
Валовий:				
прибуток	2090	8320	12090	
збиток	2095	-	-	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-	
Інші операційні доходи	2120	6555	9212	6.2
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-	
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-	
Адміністративні витрати	2130	-6114	-6969	6.3
Витрати на збут	2150	-605	-1893	6.3
Інші операційні витрати	2180	-6614	-9807	6.3
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-	
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	1542	2633	
збиток	2195	-	-	
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	17	157	6.2
Інші доходи	2240	20	-	6.2
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-	
Фінансові витрати	2250	-10	-	6.3
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-	
Інші витрати	2270	-159	-175	6.3
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-	
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	1 410	2615	
збиток	2295	-	-	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	316	-887	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350	1726	1728	

1	2	3	4	5
збиток	2355	-	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-850	-1 154	
Накопичені курсові різниці	2410	-	-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	
Інший сукупний дохід	2445	-	-	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-850	-1 154	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-	
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-850	-	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	876	574	

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	
Матеріальні затрати	2500	8 018	9 807	
Витрати на оплату праці	2505	5 097	8 437	
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 001	1 782	
Амортизація	2515	1 919	1 877	
Інші операційні витрати	2520	20 864	38 746	
Разом	2550	36 899	60 649	

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
1	2	3	4	
Середньорічна кількість простих акцій	2600	6107456,00	6107456,00	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	6107456,00	6107456,00	
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,28261	0,28293	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,28261	0,28293	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-	

Керівник

Головний бухгалтер

Гуцало П.С.

П.Л.Б.

Шпак А.І.

П.Л.Б.

Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цілевих) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Видучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Видучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	2 456	-	-	-2 456	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	-	1 606	-	-	-730	-	-	876
Залишок на 31.12.2020 р.	4300	12 215	-25 841	11	1 832	52 941	-	-	41 158

Керівник

Головний бухгалтер

Гуцало П.С.

П.І.Б.

Шпак А.І.

П.І.Б.

**Публічне акціонерне товариство
«КИЇВПРОЕКТ»**

(Код ЄДРПОУ 04012780)

**Фінансова звітність
за 2019 р.**

станом на 31 грудня 2019 року

м. Київ 2019

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«КІЇВПРОЕКТ»

Фінансова звітність за 2019 рік

**Звіт про фінансовий стан
на 31 грудня 2019 року**

(у тисячах українських гривень)

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2020	01	01
Підприємство Публічне акціонерне товариство "Київпроект"	за ЄДРПОУ	04012780		
Територія Україна, м. Київ, Шевченківський р-н	за КОАТУУ	8039100000		
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230		
Вид економічної діяльності Надання в оренду власного нерухомого майна	за КВЕД	68.20		
Середня кількість працівників		73		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Адреса, телефон: 010030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 16-22

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан)

на " 31 " грудня 2019 року

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Примітки
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ				
Нематеріальні активи	1000	183	178	5.1, 2.3
первісна вартість	1001	230	268	
накопичена амортизація	1002	47	90	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 767	5 621	5.2
Основні засоби	1010	24 752	24 626	5.3
первісна вартість	1011	44 452	43 740	
знос	1012	19 700	19 114	
Інвестиційна нерухомість	1015			
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016			
Знос інвестиційної нерухомості	1017			
інші фінансові інвестиції	1035	2 419	1 225	5.5
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			5.6
Відстрочені податкові активи	1045	45		5.14
Інші необоротні активи	1090			5.7

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«КИЇВПРОЕКТ»**

Фінансова звітність за 2019 рік

Усього за розділом I	1095	30 166	31 650	
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ				
Запаси	1100	2 343	4 164	5.8
Виробничі запаси	1101	1 094	170	
Незавершене виробництво	1102	1 249	3 994	
Готова продукція	1103			
Товари	1104			
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестраховання	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	2 272	3 088	5.9
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	3 662	1 538	5.9
з бюджетом	1135	77	22	5.9
у тому числі з податку на прибуток	1136	57		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140			
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6 497	5 093	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	596	305	5.10
Готівка	1166			
Рахунки в банках	1167	596	305	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Інші оборотні активи	1190	27	92	
Усього за розділом II	1195	15 474	14 302	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
БАЛАНС	1200	45 640	45 952	
ПАСИВ				
I. Власний капітал				
	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Примітки
I.1				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	12 215	12 215	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401			
Капітал у дооцінках	1405	-26 293	-27 447	
Додатковий капітал	1410		11	
Емісійний дохід	1411			
Накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415	1 832	1 832	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	51 943	53 671	
Неоплачений капітал	1425			
Вилучений капітал	1430	-22		

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«КІЇВПРОЕКТ»

Фінансова звітність за 2019 рік

Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	39 675	40 282	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		570	
Пенсійні зобов'язання	1505			
Довгострокові кредити банків	1510			
Інші довгострокові зобов'язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520			
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Усього за розділом II	1595		570	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605			
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610			
товари, роботи, послуги	1615	253	310	5.13
розрахунками з бюджетом	1620	651	785	5.13
у тому числі з податку на прибуток	1621		34	
розрахунками зі страхування	1625			5.13
розрахунками з оплати праці	1630			5.13
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	3 435	3 187	5.13
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640			
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645			
Поточні забезпечення	1660	1 256	818	5.12
Доходи майбутніх періодів	1665			
Інші поточні зобов'язання	1690	370		
Усього за розділом III	1695	5 965	5 100	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття				
	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду				
	1800			
БАЛАНС	1900	45 640	45 952	

Керівник

_____

підпис

Гладуняк Р.М.

_____

П.І.Б.

Головний бухгалтер

_____

підпис

Орел Р.В.

_____

П.І.Б.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«КИЇВПРОЕКТ»**

Фінансова звітність за 2019 рік

**Звіт про сукупний дохід
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року
(у тисячах українських гривень)**

		КОДИ			
		Дата (рік, місяць, число)	2020	01	01
Підприємство	<i>Публічне акціонерне товариство "Київпроект"</i>	за	04012780		
	(найменування)	ЄДРПОУ			

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	50 920	46 888	6.1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(38 830)	(28 871)	6.3
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-	
Валовий:				
прибуток	2090	12 090	18 017	
збиток	2095	-	-	
Інші операційні доходи	2120	9 212	8 764	6.2
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-	
Адміністративні витрати	2130	(6 969)	(8 082)	6.3
Витрати на збут	2150	(1 893)	(2 133)	6.3
Інші операційні витрати	2180	(9 807)	(16 462)	6.3
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-	
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	2 633	104	
збиток	2195	-	-	
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи	2220	157	432	6.2
Інші доходи	2240	-	154	6.2
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-	
Фінансові витрати	2250	-	-	6.3
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-	
Інші витрати	2270	(175)	(155)	6.3

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«КІЇВПРОЕКТ»

Фінансова звітність за 2019 рік

Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-	
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	2 615	535	
збиток	2295			
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(887)	(108)	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350	1 728	427	
збиток	2355			
II. СУКУПНИЙ ДОХІД				
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-1 154	-555	
Накопичені курсові різниці	2410		-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	
Інший сукупний дохід	2445			
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-1 154	(555)	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455			
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-1 154	-555	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	574	(128)	
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ				
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
Матеріальні затрати	2500	9 807	8 656	
Витрати на оплату праці	2505	8 437	8 018	
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 782	1 700	
Амортизація	2515	1 877	1 803	
Інші операційні витрати	2520	38 746	36 551	
Разом	2550	60 649	56 728	
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ				
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	Примітки
Середньорічна кількість простих акцій	2600	6107456,00	6107456,00	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	6107456,00	6107456,00	

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«КИЇВПРОЕКТ»**

Фінансова звітність за 2019 рік

Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,28293	0,06991	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,28293	0,06991	
Дивіденди на одну просту акцію	2650			

Керівник

_____

підпис

Гладуняк Р.М.

_____

П.І.Б.

Головний бухгалтер

_____

підпис

Орел Р.В.

_____

П.І.Б.

Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	11	-	-	-	22	33
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	-	(1 154)	11	-	1 728	-	22	607
Залишок на 31.03.2019 р.	4300	12 215	-27 447	11	1 832	53 671	-	-	40 282

Керівник

Головний бухгалтер

Гуцало П.С.

П.І.Б.

Шпак А.І.

П.І.Б.